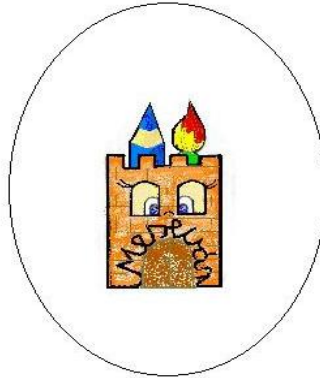

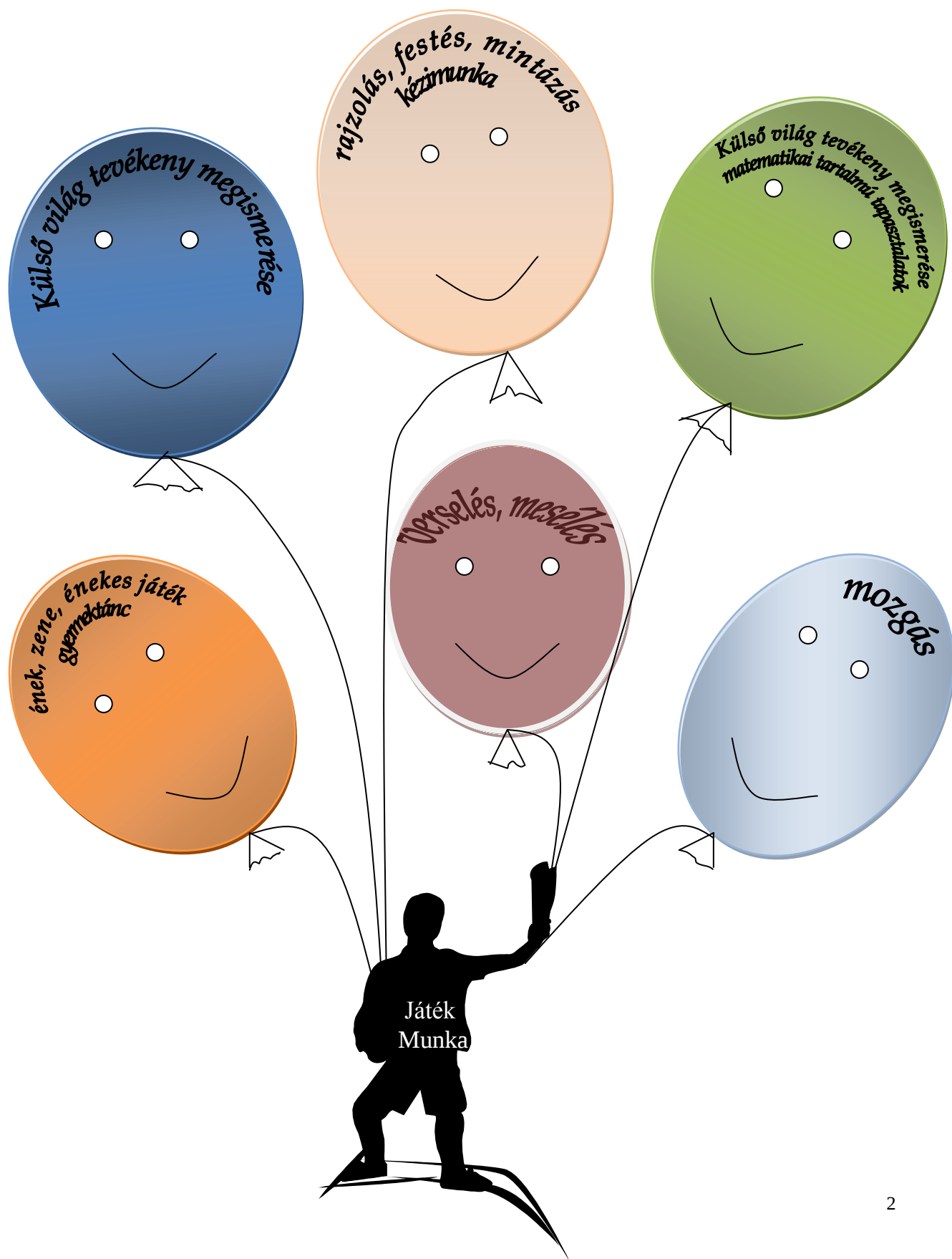
**Mesevár, Varázskert-és Kastélydomb
Óvoda**

**2230 Gyömrő, Kossuth Ferenc u. 24
2230 Gyömrő, Dózsa György u. 1
2230 Gyömrő, Gróf Pálffy u. 1-5**

Pedagógiai Program

Mesevár, Varázskert - és Kastélydomb Óvoda

**“ KITŰNŐVÉ EGY SZERENCSES PERC ÁLTAL IS VÁLHATUNK;
HASZNOS EMBERRÉ A FÁRADTSÁGOS ÉVEK TESZNEK: “**

Kemény Zsigmond

Tartalom

Fejezet	oldal
I. Bevezetés	5
II. Helyzetkép	6
III. Az óvoda és tagóvodák jellemző adatai, bemutatása	7
IV. Óvodakép, gyermekkép intézményeinkben	11
V. Célunk és feladataink	13
VI. Érzelmi, erkölcsi nevelés és szocializáció	16
VII. Értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása óvodánkban	17
VIII. Az óvodai élet tevékenységi formái és az óvodapedagógus feladatai	22
IX. A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére	27
X. Az óvodai élet megszervezése	29
XI. Az óvoda kapcsolatrendszere és feladatai	33
XII. Az óvoda ellenőrzési és értékelési rendszere	35
XIII. Mesevár Óvoda esélyegyenlőségi programja	36
XIV. Óvodai integrációs program	51
XV. Egészségfejlesztés és környezeti nevelési elveink	55
XVI. Legitimációs záradék	60

I. BEVEZETÉS

A közoktatásról szóló 1996. évi LXII. törvény - az 1993. évi LXXIX. törvény módosítása - 44-48. paragrafusa előírja az óvodák számára a helyi pedagógiai program elkészítését, elfogadását és nyilvánosságra hozatalát.

A törvény 47. paragrafusa kimondja, hogy az óvodai nevelési programban jelenjenek meg:

- azok a nevelési feladatok, melyek bizonyítják a gyermek fejlődését, közösségi életre való felkészítését, a szociálisan hátrányos helyzetben lévők felzárkóztatását,
- a nemzeti vagy etnikai kisebbségekhez tartozó gyermekek óvodai nevelésében a kisebbség kultúrájának és nyelvének ápolásával járó feladatok.

A helyi Pedagógiai Program bevezetésének kötelező érvényű ideje:

1999. szeptember 1.

A Kormány 137/1996. (VIII.28.) számú rendelete alapján 1996. szeptember 1-én hatályba lépett az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja, mely meghatározza az óvodákban folyó pedagógiai munka alapelveit:

- az óvodai nevelésnek az emberi személyiség teljes kibontakoztatására, az emberi jogok és alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásának megerősítésére kell irányulnia, az egyenlő hozzáférés biztosításával
- a gyermeket - mint fejlődő személyiséget – gondoskodás, különleges védelem illeti meg.
- A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő szerepet játszanak.
- 2010-ben szükségessé vált a Helyi Óvodai Programunk koncepciójának felülvizsgálata, a bevezetésől eltelt időszak tapasztalatai, változásai alapján.
- A 2012 szeptemberében megjelenő 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, valamint a 20/2012. EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról, előírta az óvodák dokumentumainak felülvizsgálatát, így többek között a Pedagógiai Programot is. A 363/2012 kormányrendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról olyan módosításokat, tartalmaz, amely szükségessé teszi a Pedagógia Programok felülvizsgálatát.
- Sajátos nevelési igényű gyermekek integrált nevelésének elvei egy intézményünkben a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése alapján történik, az Alapító okiratban meghatározott feladatokkal összhangban, melyek a következők:

851012 kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló

Különleges bánásmódot igénylő gyermek:

- sajátos nevelési igényű gyermek, (szakértői bizottság szakértői véleménye alapján érzékszervi (látás, hallás) zavarral rendelkező gyermek)
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló
- kiemelten tehetséges gyermek

265/2013. (XII. 16.)

A sajátos nevelési igényű gyerekek integrált óvodai nevelését szakértői vélemény alapján gyógypedagógus, fejlesztőpedagógus, logopédus végzi.

Az alapprogram lehetővé teszi, hogy az óvodai nevelésben érvényesülhessenek a különböző, köztük az innovatív pedagógiai törekvések, nézetek, módszertani szabadságok, a szakmai önállóság, a sokszínű nevelési lehetőség.

Megkötéseket csak a gyermekek érdekében tartalmaz. A közoktatási törvény, az alapprogram, a pedagógiai program az óvodai nevelésünk alapidokumentumai, iránymutatói, melyek a gyermekek érdekét figyelembe véve megfogalmazzák általános igényeiket, s a társadalmi elvárásokat.

II. HELYZETKÉP

Gyömrő város rövid bemutatása

Gyömrő város a gödöllői - monori halomvidék közepén fekszik, Pest megyében. Fejlődését alapvetően meghatározta a fővároshoz való közelsége, hiszen a távolság Budapesttől mindössze 8 km.

Területe: 2651 ha, belterülete 645 ha

Lakossága: 16 466 fő (állandó), mely létszám a két nagy területű településfejlesztés folyamán tovább bővül.

Az Önkormányzat intézményei:

3 általános iskola (5 helyszínen), 5 óvoda (5 helyszínen), 1 bölcsőde és gyermekközpont, Pest Megyei Általános Iskola és Diákotthon, Teleki László Gimnázium és Informatikai Szakközépiskola, Művészeti Központ, Könyvtár, Idősek Napközi Otthona, Szakorvosi Rendelő, gyógyszertárak, mentőállomás.

A történetírás szerint, Gyömrő nevének eredete valószínűleg a török Kőmör volt, amely szintet jelent. Az egykori írásokban a község neve: Gemeri, Gyemre, Gwumerey, Gyemrev. Az első hiteles írásos adatok Gyömrőről 1274-ből származnak, de a tulajdonképpeni község 1437-ben alakult, mint a Maróthy család birtoka. Mátyás király is adományozott több gyömrői birtokot hűséges híveinek. 1541-ben Buda elestével Gyömrő is török hódoltsági területté vált. A törökök kivonulását követően 1697-ben lett újra lakott helység.

Gyömrő a múlt század közepén még az Alföld peremén lévő hagyományos halmaz település volt. Virágzó korszakának kezdete a Teleki család birtokossá válásának időszakára tehető. A Teleki Sámuel által épített kastély 1847-ben készült el, és ma is Gyömrő egyik nevezetessége.

Gyömrő műemlékekben és műemlék jellegű épületekben gazdag kisváros. Jelentős emlékhelyei a már említett Teleki kastély, valamint a Teleki kiskastélyok, Nepomuki Szent János Római Katolikus Templom, és a Református Templom.

A Református Templomban található Antonio Canova domborműve. Tájház, Magtár, II. Rákóczi Ferenc emlékmű, I. és II. Világháborús emlékművek említhetők még a település nevezetességei közül.

Az itt letelepült lakosok az ország különböző részéről kerültek ide, más-más szociális helyzettel, életvitellel, szemléletmóddal rendelkeznek. Beilleszkedésük, közösségi szemléletváltásuk, gyömrői lakossá válásuk hosszú évekbe telt.

A Helyi Pedagógiai Program elkészítéséhez kérdőív formájában felmértük a szülői igényeket, elvárásokat. Az összesítő eredmények alapján világossá vált számunkra, hogy ez az a program, mely igazán közel áll hozzánk és a szülőkhöz egyaránt.

III. AZ ÓVODA ÉS TAGÓVODÁK JELLEMZŐ ADATAI, BEMUTATÁSA

Mesevár Óvoda

- hivatalos elnevezése: Gyömrő Város Önkormányzatának Mesevár Óvodája
- pontos címe, telefonszáma: 2230 Gyömrő, Kossuth Ferenc u. 24.
Tel.: 29/331-443
- fenntartója, címe, telefonszáma: Gyömrő Város Önkormányzata
2230 Gyömrő, Fő tér 1.
Tel.: 29/ 330-011, 330-012
- módosított alapító okiratának száma és kelte: 228/2009 (09.14)
265/2013 (12.16)
- engedélyező szerv neve: Gyömrő Város Önkormányzat Képviselő Testülete
- vezetője, és a Program benyújtója: Szabó Judit

Az Óvoda bemutatása

Óvodánk a Mária telepen épült meg 1952-ben. Közel helyezkedik el a vasútállomáshoz. A családok, a szülői közösség tagjai segítőkészek, együttműködőek, érdeklődőek az óvodai élet mindennapjai iránt.

Épületének fekvése és a gyermeklétszám növekedése miatt szükségessé vált a bővítés. Ez három lépcsőben történt:

- 1976-ban két csoportszobával, és az akkori igényeknek megfelelő kiszolgáló helyiségekkel,
- 1994-ben 25 férőhelyes csoportszobával.
- 2009-ben 30 férőhelyes csoportszobával és tornaszobával

Az óvodai csoportok száma:	6
Férőhely:	175
Kihasználtság: minden nevelési évben	100% felett.
Csoportszobák nagysága:	1. 41 m ²
	2. 46 m ²
	3. 50,4 m ²
	4. 50,4 m ²
	5. 40 m ²
	6. 51,7 m ²
Összesen:	278,5 m ²

Két-két csoportszoba összenyitható, ezáltal biztosítjuk az átjárhatóságot.

Kiszolgálóhelyiségek összterülete:	311 m ²
Mosdó-WC:	3x 15,2 m ² + 12 m ²
Iroda:	5,5 m ²
Logopédus szoba:	10,8 m ²
Öltöző + közlekedő folyosó:	142,7 m ²
Tálaló + konyha:	20,2 m ²
Felnőtt öltöző:	2x 8,1 m ²
Felnőtt mosdó:	3,8 m ²
Tornaszoba:	54,2 m ²

Óvodánk udvara megfelelő helyet biztosít a játék és sporttevékenységekhez. Az óvoda udvarán négy homokozó, mászóka, padok, babaház és egyéb mozgást fejlesztő játékok biztosítják a gyermekek szabadidős tevékenységének sokszínűségét.

Az óvoda épületét körülvevő virágoskert gondozásában a gyermekek is tevékenyen részt vesznek.

Varázskert óvoda

- hivatalos elnevezése: Gyömrő Város Önkormányzat
Varázskert
- pontos címe, telefonszáma: 2230 Gyömrő, Dózsa György u. 1.
Tel.: 29/331-536
- fenntartója, címe, telefonszáma: Gyömrő Város Önkormányzata
2230 Gyömrő, Fő tér 1.
Tel.: 29/ 330-011, 330-012
- módosított alapító okiratának száma és kelte: 228/2009 (09.14)
265/2013 (12.16)
- engedélyező szerv neve: Gyömrő Város Önkormányzat Képviselő Testülete
- vezetője, és a Program benyújtója: Szabó Judit

Az Óvoda bemutatása

Varázskert épülete Gyömrő Város egyik legszebb részén, az "Ófaluban", az artézi kút és a tőzeges tó között helyezkedik el. Épületét környékünk építészeti gyöngyszemei veszik körül. Ha a hozzánk látogatók körbe tekintenek láthatják az újonnan kialakított körforgalmat - mely jelentősen növelte a közlekedés biztonságát és csökkentette a forgalmat -, a két gyönyörű, felújított műemléktemplomot, a domboldalon lévő kopjafás emlékművet, síremléket, a Kossuth szobrot, valamint a Teleki Kastély impozáns történelmi épülete is szinte karnyújtásnyira van tőlünk.

Városunk urbanizációja ezen a területen is magával vonta a gyermeklétszám növekedését, így szükségessé vált óvodánk épületének bővítése, mely két lépcsőben történt meg:

- 2005-ben egy új épületszárny kialakítása történt, ahol helyett kapott egy új bejárat, közlekedő folyosó, felnőtt mosdó, orvosi szoba, iroda, korszerűsített konyha és egy új csoportszoba öltözővel és mosdóval,
- 2009 nyarán tovább folytatódott a bővítés. Kialakításra került egy nagyobb, újabb épületszárny, folyosóval, felnőtt mosdóval, új irodával, két csoportszobával és a hozzájuk tartozó öltözőkkel és mosdókkal. Ezzel lehetőség nyílt arra, hogy az egyik csoportszobát tornaszobaként működtethessük.

Az óvodai csoportok száma:	4
Férőhely:	110
Kihasználtság:	100 %

Csoportszobák nagysága:

1.	52,8 m ²
2.	52,3 m ²
3.	56,5 m ²
4.	63,4 m ²
Összesen:	225 m ²

Kiszolgáló helyiségek összterülete:	343,2 m ²
Mosdó-WC:	62,8 m ²
Iroda:	15,2 m ²
Öltöző-közközlő folyosó	179,8 m ²
Tálaló+konyha:	15,4 m ²
felnőtt mosdó:	1,9 m ²
Fejlesztő szoba:	7,9 m ²
Orvosi szoba:	10,5 m ²
Torna szoba:	49,7 m ²

Tágas, füves, aránylag nagy udvarral rendelkezik Tagóvodánk is, mely jelenleg az építkezés következményeként rendezés alatt áll.

Az óvoda nagy segítséget kap a szülőktől. Az évek során sikerült több szép fajátékot vásárolni. Fa vár, fa babakáz, fa kerti hinták, fa mászóka, 2 db csúszda, új árnyékoló került a homokozó fölé. Ezek mint gyermekeink örömét, fejlődését, kényelmét, mozgásigényének kielégítését és az hasznos udvari időtöltést szolgálják.

Nevelésünk alapelvei közé tartozik az életkori sajátosságok figyelembevétele, a differenciált nevelés, és a családokkal való együttműködés.

A Kastélydomb óvoda

- hivatalos elnevezése: Gyömrő Város Önkormányzat
Kastélydomb Óvodája
- pontos címe, telefonszáma: 2230 Gyömrő, Gróf Pálffy u. 1-5
Tel.: 29/745-485
- fenntartója, címe, telefonszáma: Gyömrő Város Önkormányzata
2230 Gyömrő, Fő tér 1.
Tel.: 29/ 330-011, 330-012
- módosított alapító okiratának száma és kelte: 228/2009 (09.14)
265/2013 (12.16)
- engedélyező szerv neve: Gyömrő Város Önkormányzat Képviselő Testülete
- vezetője, és a Program benyújtója: Szabó Judit

Az óvoda bemutatása

A 2014 januárban átadott Kastélydomb óvoda Gyömrő Város szélén a Péteribe vezető útról közelíthető meg. Mint a neve is mutatja, egy domb oldalába helyezkedik el a természetes környezetbe szinte bele olvadva az intézményt körbevevő zöld réttel, növényekkel.

Intézményünk teteje úgynevezett Zöld tető, amely azt szolgálja, hogy az épület által elvett növényzet a tetőn újra megjeleljen.

A Napkollektorok pedig a melegvizet biztosítják.

Udvarunk kialakítása is követte a természeti adottságokat és a sok telepített szabványos udvari játékaink mely minden korosztály igényeit kielégíti is így lettek elhelyezve.

Óvodánk kiemelt feladata a gyengénlátó és hallás csökkent gyermekek ellátása, ezért intézményünk akadálymentesített, valamint olyan speciális fejlesztő eszközökkel rendelkezik, amely az ez irányú fejlesztést maximálisan biztosítani tudja.

Óvodánk 3 csoportos így a családias légkör megléte a gyermekek számára ideális, a személyzet gyermekszerepete pedig a biztonságos és szeretetteljes légkör kialakítását garantálja.

Célunk, hogy ebbe a gyönyörű új épületbe minden gyermek és szülő jól érezze magát és kihasználva a helyi adottságokat a programunk itt is teljesen megvalósuljon.

Az óvodai csoportok száma:	3
Férőhely:	90
Kihasználtság:	100 %

Csoportszobák nagysága:	
1.	69,68 m ²
2.	69,68 m ²
3.	69,68 m ²
Összesen:	209 m ²

Kiszolgáló helyiségek összterülete:	562,9 m ²
Mosdó-WC:	35,4 m ²
Iroda:	30,09 m ²
Nevelőtestületi szoba:	18,11 m ²
Szülői fogadó:	15,09 m ²
Öltöző-közlekedő folyosó:	197,3 m ²
Szélfogó:	15,00 m ²
Tálaló+konyha:	36,9 m ²
felnőtt mosdó:	31,64 m ²
Fejlesztő szoba:	24,77 m ²
Orvosi szoba:	20,13 m ²
Torna szoba:	61,29 m ²
Karbantartó műhely:	12,41 m ²
Általános raktár:	19,54 m ²
Férfi öltöző:	12,02 m ²
Sportszertár:	15,17 m ²
Szertár:	18,04 m ²

A választható Óvodai Programok megismerése és helyzetfelmérésünk után, nevelőtestületünk választása a “Tevékenységeközpontú Óvodai Nevelési Program”-ra esett. Nevelőtestületünk véleménye szerint a Program

- alkalmas a gyermeki személyiség komplex fejlesztésére
- biztosítja a személyiség sokoldalú fejlesztését
- megfelel nevelési elveinknek, koncepcióknak
- adaptálását környezetünk és adottságaink lehetővé teszik
- anyagi és tárgyi feltételei folyamatosan fejleszthetők
- a fenntartótól nagyobb anyagi ráfordítást nem igényel.

A Program bevezetéséhez szükséges szakmai továbbképzések folyamatosan történnek.

A Tevékenységeközpontú Óvodai Nevelési Program írója: Fábián Katalin.

Engedélyszáma: ISBN: 963-04-7348-8

IV. ÓVODAKÉP, GYERMEKKÉP INTÉZMÉNYEINKBEN

Óvodaképünk

Óvodáink nevelő-oktató munkája már 58 éves múltra tekint vissza.

Az eltelt hosszú évek alatt településünk önkormányzata igen nagy hangsúlyt fektetett a felnövekvő nemzedék magas színvonalú oktatására, nevelésére, kultúráltságára, edzettségére. Biztosítja az óvodáskorú gyermekek neveléséhez, fejlesztéséhez szükséges optimális feltételeket.

Óvodáink az önkormányzat által fenntartott, gazdaságilag részben önálló intézmény, ahol 6 csoportban, Varázskert óvoda 4 csoportban és a Kastélydomb óvoda 3 csoportban esztétikus, igényesen kialakított otthonos környezetben folyik a gyermekek gondozása, nevelése, fejlesztése.

Intézményünk elsősorban azonos életkor szerint szervezi csoportjait, megfelelő arányos létszám esetén. Meggyőződésünk szerint ez a szervezeti forma segíti elő leginkább az iskolára való alkalmasság szintjének elérését, könnyebben mérhető a gyermekek fejlődése. Sok éves múltra tekint vissza ez a működési forma, azonban nem zárkózunk el a részben illetve teljesen osztott csoportok kialakításától sem, ha ezt a létszámarányok indokolttá teszik. A csoportok létszámának meghatározásakor a törvényben előírt 20-25 fős létszámot tartjuk megengedhetőnek. Sajátos nevelési igényű gyermekek esetén egy csoportban legfeljebb 3 fő elhelyezése lehetséges.

Az óvodai felvétel feltétellel kapcsolatos kritériumok:

Az óvoda, a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig ellátja a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat. A gyermek attól az évtől, amelyben az ötödik életévét betölti, a nevelési év kezdő napjától köteles óvodai nevelésben részt venni.

Óvodáinkban egy élménygazdag, érzelmi biztonságot adó környezetet igyekszünk kialakítani, ahol a gyermekek személyiségének fejlődése biztosított, valamint életkoronként és egyénenként a változó testi-lelki szükségleteiket figyelembe vevő társadalmi életre való felkészítés folyik. Fontosnak tartjuk olyan pedagógiai környezet kialakítását, ahol a befogadó attitűd természetessé válik, az óvodapedagógus, a nevelőmunkát segítő munkatársak, szülők, gyermekek számára egyaránt.

A befogadó közoktatási rendszer kialakításához való aktív hozzájárulásunk része a multikulturális és interkulturális szemléletmód és nevelési gyakorlat kialakítása.

Minden gyermeknek joga van arra, hogy egyediségéhez optimálisan illeszkedő pedagógiai rendszerben a számára legkevésbé korlátozó és legkevésbé szegregált környezetben nevelkedjen, ez a gyermekek oldaláról szükséglet, a felnőttek számára kötelesség.

Gyermekképünk

Fentiek értelmében pedagógiai alapelveink a következők:

- A gyermeki személyiséget tisztelelet, elfogadás, szeretet, megbecsülés, különleges védelem és gondoskodás illeti meg.
- A befogadó nevelés segítse a gyermek személyiségfejlődését, és egyéni képességeinek kibontakozását, a gyermeki közösségben végezhető sokszínű, életkoruknak megfelelő tevékenységek, kiemelten a játék által.
- A gyermekek nevelését, a családi neveléssel együttműködve, azok anyagi lehetőségeit figyelembe véve és nevelés gondjait segítve végezzük.
- A különleges gondozást igénylő / látás, hallás sérült /gyermekek esetében a sajátos nevelési igényű gyermekek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő gyógypedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy fogyatékosságát megállapították. A korai fejlesztés és gondozás az óvodai nevelés során biztosítja a sajátos nevelési igényű gyermekek családi nevelésének segítségét is.
- Nevelési gyakorlatunkban törekszünk a multikulturális és interkulturális szemléletmód kialakítására.
- Az óvodáskor végére a gyermek a különbözőségekkel természetes módon együtt él, korának megfelelő mértékben empátikus, szolidári játszótárs.

V. CÉLUNK ÉS FELADATUNK

Az óvoda nevelőintézmény, mely törekszik a gyermeki személyiség kibontakoztatására, fejlesztésére, nevelésére, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek integrált óvodai nevelésére.

Alapja a szociális életképesség, az együttélési és együttműködési képességek fejlesztése. A kooperációra és kommunikációra kívánja képessé tenni az óvodáskorú gyermeket.

Óvodai nevelésünk célja:

- a teljes gyermeki személyiség fejlesztése a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül
- az életre való felkészítés a tevékenységek által és a tevékenységeken keresztül.

Célfadataink:

- Egészséges fejlődést elősegítő élettér kialakítása a személyi és tárgyi feltételek folyamatos biztosításával.
- Az óvodai nevelés leghatékonyabb eszközének, a szabad játék elsődlegességének biztosítása
- Derűs, biztonságos, családi légkör kialakítása.
- A gyermeki személyiség tisztelete, a különbözőségek elfogadása.
- Az egyéni képességek és fejlődési ütemek figyelembe vétele, differenciált személyiségfejlesztés, a sajátos nevelési igényű gyermekek integrációjával.
- Képességek fejlesztése változatos és sokféle tevékenységek biztosításával, tapasztalás útján, szabadon választott tevékenykedés során, komplex módon.
- Testi, lelki szükségletek kielégítése, az egészséges életmód, életvitel igényének kialakítása.
- A gyermekek reális értékítéletének kialakítása és folyamatos fejlesztése.
- A helyes érzelmi, erkölcsi értékek kialakulásának elősegítése, a természeti és társadalmi környezet megismertetésével.
- Az anyanyelvi kultúra fejlesztése, ápolása.
- Az óvodapedagógus magatartása modellértékű legyen a tartalmas óvodai élet mindennapjaiban.
- A gyermek környezettudatos magatartásának megalapozását segítő pedagógiai tevékenységrendszer és tárgyi környezet kialakítása.
- Az ismeretek, tapasztalatok gyarapítása az érdeklődésük és kíváncsiságuk felkeltésével, közös tevékenységek biztosításával.
- A gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, személyisége teljes kibontakozásának támogatásával az iskolai beilleszkedés közvetett elősegítése.

Nevelőközösségünk célja, hogy minden gyermek egészségesen, harmónikusan fejlődjön, az óvodabábelépéstől az iskolakezdésig jól érezze magát, fejlődése kiegyensúlyozott legyen.

Céljaink megvalósításához biztosítjuk a barátságos, családi légkört, az óvodáskorú gyermekeknek megfelelő életteret. Az óvodapedagógusok feladata, hogy már a beszoktatás előtt ismerkedjenek meg a gyermekekkel, a szülőkkel, törekedjenek a jó kapcsolat megteremtésére, a bizalom kialakítására. Az óvodai beilleszkedést elősegíti a pedagógus tapintatos, segítő, türelmes magatartása.

Az óvodapedagógus tekintetével, hangsúlyával, magatartásával segítse, ösztönözze a gyermeket, hogy a szükségletei körüli teendőket együttműködve, majd fokozatosan önállóan végezze. A helyes életritmus kialakításával segítse elő az egészséges testi és szellemi fejlődést az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően.

Az alapvető étkezési szokásokat példamutatás és ösztönzés során sajátíthassák el a gyermekek. Az egészségügyi szokások elsajátítása, gyakorlása fokozatosan és a családdal összhangban történjen.

Az önállóságuk kialakulása és fejlődése érdekében a különböző munkajellegű tevékenységek során időt és lehetőséget biztosítunk azok elsajátítására és gyakorlására.

A szabadlevegőn való rendszeres mozgás növeli az ellenállóképességet, fokozza az edzettséget, elősegíti testi fejlődésüket.

Kíváncsi vagyok, hogy minél többet tartózkodjanak a gyermekek a szabadban, legyen lehetőségük a változatos, rendszeres mozgásformák kipróbálására, gyakorlására. Fontos a gyermekek biztonsága, testi épségük megővése, a balesetveszélyes helyzet kiküszöbölése.

Feladatunk a lehetőségek bővítése, hogy erős, egészséges, edzett, kreatív gyermekek legyenek.

A nevelési cél elérésének feltételei

Programunk kitűzött nevelési célját a gyermekek szükségleteinek, tevékenységeinek és képességeinek figyelembe vételével a gyermek egyéni adottságaiból kiindulva lehetséges megvalósítani.

Szükségletek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermek fejlődő személyiség, ezért a gyermekeknek sajátos, életkoronként, életkori szakaszonként és egyénenként változó testi, -lelki szükségletei vannak. A szükségletek kielégítésében, a gyermeki személyiség alakulásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezetnek meghatározó szerepe van.

A környezeti hatások közül a család szerepe igen jelentős, hiszen a család az első szocializációs színtér. A családi nevelés mellett a mi óvodánkban nagy szerepe van az elsődleges szocializáció során. Tudatosan alakítjuk, építjük, kombináljuk azokat a nevelő hatásokat, amelyekben az együttműködés és társas érintkezés elemi formái megvalósulhatnak.

A gyermekek érzelmi állapotát, befolyásolhatóságát nagymértékben a család atmoszférája határozza meg. Az érzelmi alapigények kielégítése pl.: a biztonságérzet, védettségérzet a feltétele annak, hogy a gyermek új környezete iránt érdeklődést mutasson, kezdeményezzen, más emberekhez is kötődjön.

Feladatunk a gyermeki szükségletek kielégítésében:

- az egészséges óvodai környezet megteremtése, a megfogalmazott egészségnevelési és környezeti nevelési elveinket XV. fejezet tartalmazza
- nyugodt, kiegyenúlyozott, szeretetteljes légkör biztosítása,
- a gyermekek megfelelő gondozottságának biztosítása,
- a gyermekek alapvető fizikai szükségleteinek kielégítése.

A tevékenységek szerepe a nevelési cél elérésében

A gyermekek személyisége és tevékenységei kölcsönösen egymásra hatva fejlődnek. A gyermek tevékenykedő lény. Személyisége komplex tevékenységek által fejleszthető a leghatékonyabban.

A gyermeki tevékenység fogalma összefoglalható az alábbiakban:

- Valamilyen belső szükséglet kielégítésének vagy külső követelmény teljesítésének eszköze.
- Képesség-felhasználás, képességfejlesztés eszköze.

Feladatok a tevékenységek megszervezésében:

- Változatos, többfajra tevékenység egyidőben történő gyakorlásához megfelelő feltételeket (idő, hely, eszköz, ötletek) biztosítunk.
- A tevékenységek megszervezésében támaszkodunk a gyermekek tapasztalataira, aktuális élményvilágukra.

A nevelő hatás belső feltétele, hogy az egyén számára érdekes, a csoport számára fontos, hasznos tevékenység legyen, mely a kitűzött cél megvalósítását és eredményességét biztosítja. A tevékenységek megszervezése részünkről tapintatot igényel. Semmit nem végzünk el a gyermekek helyett, de mindenben segítjük őket, amikor arra szükségük van.

Az értékelés ugyancsak alapvető feladatunk. A gyermekek számára megadjuk a lehetőséget az önállóan megválasztott, belsőből fakadó tevékenységekre. Ezek szervezésekor figyelembe vesszük a 3-7 éves korú gyermekek életkori jellemzőit (tevékenységi, megismerési végjét, kíváncsiságát, mozgékonyágát), valamint azt, hogy életmegnyilvánulásaikban nem különül el egymástól a játék, a munka és a tanulás.

A képességek szerepe a nevelési cél elérésében

A tevékenységszervezés és a képességfejlesztés kölcsönös kapcsolatban áll egymással. Óvodánkban olyan képességek kifejlesztésén munkálkodunk, amelyek a társadalomban létező tevékenységek gyakorlásához szükségesek.

A társadalmi és egyéni szempontból lényeges képességek két nagy csoportba sorolhatók:

- kooperációs képességek,
- kommunikációs képességek.

Feladataink a képességek fejlesztésében:

- Folyamatosan biztositjuk a gyermekek számára, a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségeit.
- Állandó megfigyeléssel alkotunk képet a gyermekek meglévő képességeiről, melynek ismeretében törekszünk fejlesztésükre.
- Minden gyermek képességét önmagához – a saját lehetőségeihez – viszonyítva igyekszünk fejleszteni.

VI. ÉRZELMI, ERKÖLCSI NEVELÉS ÉS SZOCIALIZÁCIÓ BIZTOSÍTÁSA

Biztonságban akkor érzi magát a gyermek, ha derűs, szeretetteljes légkör veszi körül. Ennek érdekében - többek között - fontos a kedves, barátságos fogadtatás, az óvónő elfogadó magatartása, kellő empátiája.

A gyermeket körülvevő felnőttek pozitív érzelmi beállítottsága, igazságossága, következetessége, toleranciája, példamutatása segíti a gyermekekben kialakítani az egymás iránti szeretet, az egymáshoz való alkalmazkodás, a különbözőség elfogadásának csíráit. A szocializáció a spontán és szervezett közös élményekben, tevékenységeken keresztül alakul és fokozatosan formálódik. Rendkívüli jelentőséggel bír a közös élményekre, a változatos és tartalmas óvodai élet megszervezésére épülő erkölcsi tulajdonságok kialakulása és fejlesztése valamint a szokás és norma rendszer megalapozása. A nemi identitás kialakulásának támogatása mellett, a tradicionális nemi szerepek határainak tágítása, a sztereotípiák merevségeinek oldása.

Tevékenységük mindenkor reális értékelése szükséges a szervezett vagy öntevékenykedés során, mert így jut el megfelelő szintre a feladattudatuk, szabálytudatuk, a kudarc-tűrő képességük. Alakítsuk ki a helyes értékítéletüket. Törekszünk arra, hogy a szülőföldhöz való kötődés alapjaként a gyermekek megismerjék szűkebb és tágabb környezetüket.

Az erkölcs azaz a morál olyan szabályzók, minták együttese, amelyek az emberek magatartását, viselkedését, viszonyulását szabályozzák önmaga és környezete számára kedvező irányban, azaz: közös értékek felé mutatva. Ez utóbbi megállapítás értelmében az erkölcsi érzék kialakulása egyfajta szocializációs folyamat eredménye, amely egyúttal feltétele is a fejlett szocializált életmódnak anélkül, hogy „büntetésnek” vagy túlzott reagálásnak élmé meg az ember. Nem cél az eltérő értékek összemosása, egyesítése, nem cél az „egyformásítás”, de cél az együttműködés, a jó közérzet a cselekvésre (játékra) készítő légkör. A szokásrend kialakítása, az azokhoz való alkalmazkodás az óvoda erkölcsi nevelés alapja. Ebben az életkorban elegendőnek tűnik ha az erkölcsiség az egymásra figyelésben, az együttműködésben, segítségadásban nyilvánul meg, illetve még néhány együttélési szabály betartásában. Pld: Köszönés, játékeszközök helyrerakása stb.

Érdeklődésükre, nyitottságukra, kíváncsiságukra építve ismertessük meg a gyermekeket a környező világgal, a természeti jelenségekkel. Életkoruknak megfelelő szinten tiszteljék és becsüljék egymást, a felnőtteket és a pozitív értékeket.

Az óvodapedagógusok kísérik figyelemmel a nehezen szocializálható, lassan fejlődő, ingerszegény környezetben élő, vagy hátrányos helyzetű gyermekeket, szükség esetén vegyék igénybe szakemberek segítségét.

VII. ÉRTELMI FEJLESZTÉS ÉS NEVELÉS MEGVALÓSÍTÁSA ÓVODÁNKBAN

A gyermekek különböző ismeretekkel, képességekkel kerülnek az óvodába, ezért a differenciált tudatos fejlesztés - az egyéni érési ütem figyelembevételével mellett - megfelelő a számukra. A tudatos fejlesztés objektív és szubjektív feltételek jelentősen befolyásolják. Az objektív (külső) feltételek, mint az óvoda épülete, berendezései, az óvoda udvara, a gyermekeket körülvevő környezet adottak. A tudatos fejlesztés szubjektív feltételeit illetően a hangsúly az aktív, kétpólusú együttműködésre kerül, az óvodapedagógus és a gyermek együttműködésére.

Kiemelt fontosságú feladat az anyanyelv fejlesztése, mely olyan komplex folyamat amely áthatja az egész óvodai nevelést.

Az anyanyelvi nevelés célja:

- az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés, a kommunikáció különböző formáinak differenciált fejlesztése a nevelőtevékenység egészében.
- szociokulturális háttér figyelembe vételére épülő differenciált készség, képességfejlesztés megvalósítása.
- a nemzeti és etnikai kisebbséghez tartozó, valamint migráns gyermekek differenciált támogatása a magyar nyelv elsajátításában.

Lehetőséget kell biztosítanunk az egyéni érdeklődésüknek megfelelő, változatos tevékenységi formák megismerésére, gyakorlására. Érdeklődésük, kíváncsiságuk a már meglévő ismereteik, tapasztalataik alapot adnak a sokféle és sokirányú ismeretszerzésre. Az állandó és folyamatos tevékenységi lehetőségek biztosításával az értelmi képességek - érzékelés, észlelés, emlékezet, gondolkodás, figyelem, képzelet - folyamatosan fejleszthetők.

A tevékenységi folyamatok során lényeges, hogy a gyermekek között, életkori sajátosságuknak megfelelő formájú kommunikáció és kooperáció alakuljon ki, melynek tudatos irányítója az óvónő.

Tehetséggondozás:

Tehetséggondozásban célként fogalmazzuk meg az óvodába bekerülő gyermekek kiemelkedő adottságainak, hajlamának felismerését és a tehetséggondozást.

Feladatunk: hogy a ránk bízott gyermekek adottságaikkal, képességeikkel, fejlődésükkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki tudásukat, személyiségüket, valamint, kiegyensúlyozott, elfogadó, szeretetteljes óvodai légkört teremtsünk meg.

Az óvodai tehetséggondozás szerves része nevelőmunkánknak. Gondozásunk legfőbb célja az egyes gyermekek kiemelkedő képességeinek felismerése, kibontakozási feltételeinek megteremtése.

Csoportos műhelymunkák programja teljes mértékben támogatja és segíti a gyermeki kreativitás felszabadítását, a tehetségígéretes gyermekek felfedezését és fejlesztését.

Műhelymunkák során olyan játékos foglalkozásokat tart a pedagógus, mely kielégíti a gyermek érdeklődési területeit és tovább bővíti azokat.

Minden tanév elején az éves aktuális munkatervbe megtervezzük a műhelymunkák menetét, illetve évvégén értékeljük a megvalósulás mértékét, beszámoló formájában.

A Kastélydomb Óvodába, látás csökkent gyermekek fejlesztése:

A látás hiánya illetve sérülése módosítja a személyiség alapfunkcióit: a kognitív funkciókat, (figyelem, emlékezet, gondolkodás) motoros funkciókat (cselekvés, helyváltoztatás) illetve zavar léphet fel a szociális funkciók (én kép, önértékelés, beilleszkedés) területén.

A látássérültek hallása:

Az apró zörejek, hangok amelyek a látók figyelmét elkerülik biztos támpontul szolgálnak a látássérültek számára, a környezetükben történekről. A „zajszituáció” változásai nem a tekintet odairányítását, hanem a hallási figyelem irányítását és intenzitásának fokozását váltják ki. Az állandó gyakorlás következtében a látássérült hallása differenciálabb működést illetve funkció tökéletesedést eredményez, ami többnyire pedagógiai ráhatás nélkül alakul ki.

A látássérültek tapintása:

A súlyos fokban látássérültek a tárgyakat elsősorban tapintás útján ismerik meg. A tapintás körébe soroljuk a mozgásérzékletet, a megismerő érzékletet, és a végtag helyzetét tükröző érzékletet. A tapintásos érzékelés komplex formáját haptikus érzékelésnek nevezzük.

A látássérültek figyelme:

A látássérültek rákényszerülnek arra, hogy tudatos figyelemmel irányuljanak a különböző ingerekre (hallás, szaglás, tapintás stb.). A vakok szándékos hallási figyelme differenciálabb és szélesebb kiterjedésű mint a látóké,

A látássérültek emlékezete:

Pedagógiai szempontból lényeges, hogy támaszkodhatunk e a gyermek vizuális emlékképeire, ugyanis azok, akik 5 éves kor után vakultak meg, a felnőtt korban is jól felidézhető emlékképekkel rendelkeznek. Az öt éves kor előtt megvakultak emlékképei bizonytalanok, elmosódottak, először a színről, majd a formáról való látási képek halványodnak el. Az emlékezett fokozott gyakorlás emlékeként betanulás során több szóra emlékeznek a visszakérdezés során, valamint az emlékezeti reakció idő is rövidebbek.

A látássérültek gondolkodása:

A gondolkodás fejlődését a konkrét érzéketes tapasztalatok körének bővülése, gondolati feldolgozása, új szavak, kifejezések megtanulása, valamint a fogalmak kialakítása teszi lehetővé. A vizuális ingerek kiesésé a többi érzékszervek útján, megragadható információkat teszi hangsúlyozottá (hallás, szaglás, ízlelés, tapintás.). A valóság bizonyos tárgyai, jelenségei azonban csak a látás útján ragadható meg (pld. színek, fényjelenségek), ezek a fogalmak a vakoknál érzéketes tartalom nélkülivé válnak. A látás, a tapintás útján egyaránt megismerhető, azon jelenségek közül (távolság, mélység), amelyekben a vizuális tapasztalat dominál, a vakok számára az ezeket jelölő szavaknak van érzéketes tartalmuk, de ez nem azonos a látókéval.

Motoros funkciók:

A vizuális inger részleges vagy teljes hiánya mind a finom mind a nagymozgásokban korlátozó tényező. Sajátos és jellegzetes mozgásformák alakulhatnak ki, mint például:

- túlmozgások.
- Fejfordítás, ugrálás, kézrázás, amelyek a mozgásigény ugyan akkor a korlátozott mozgáslehetőségek miatt jelennek meg.
- Test és fejtartási jelenségek (lehajtott fej: az optikai reflexek hiánya miatt a nyak és a fej helyzete nem fixálódik a szokásos módon.
- Járási rendellenességek: a görcsös ütközés félelme miatt a fékezett egyenletlen ritmusú.
- Az egyensúly érzékelés zavarai: billegő járás
- Izom tónus zavarok

- A szemek nyomkodása: a szemgolyó nyomásakor mechanikus inger lévén valamilyen fokú fény érzetet (csillámlást) vált ki.
- A kifejező mozgások szegényessége, amelyek az érzelmi élet adekvált mozgásos megtestesítői és utánzás útján sajátíthatók el.
- A felszínes légző mozgások: a kevesett mozgó, görnyedt testtartásban ülő légzése, felszínes melkasi légzéssé válik, ami maga után vonja a renyhe légző izmokat. Ezeket a problémákat úszással lehet ellnsúlyozni.

Szociális funkciók:

A látássérülés következményeként az észlelési és cselekvési lehetőségek akadályozottak, ez a környezettől való fokozott függőséget okoz, ami kihat a személyiség fejlődésére. A látássérült szociális (önkiszolgálási, kapcsolatteremtési) nehézségeit családjuk rendszerint jól tolerálja, sőt túlkompenzálja, ami gyakran az önállóság kialakulását gátolja. A tágabb értelemben vett környezet toleranciája általában kisebb szokott lenni a családnál.

Képességfejlesztés kiemelt területei:

- Ön és társismeret

A látássérült gyermek legyen tisztába saját értékeivel és gyengeségeivel, óvodapedagógusi segítségével képes legyen értékeit megjeleníteni és így a közösség egyenrangú tagjává válni. Fel kell készülnie arra, hogy felelős saját biztonsága alakulásában.

- Kommunikációs kultúra

A látássérült gyermekek ismeretsajátításában elsődleges szerepe van a verbális kommunikációnak. Lényeges, hogy a bő szókincs mögött tényleges tartalom legyen. Azokon a területeken, amelyek csak vizuálisan érzékelhetők (pld. színek, fények, fényképek, festmények) a fogalmi általánosításokat az árnyaltabb kommunikációt sokoldalú megközelítéssel lehet kialakítani. A metakommunikáció következetes nevelői ráhatással, különféle helyzetekben történő sok gyakoroltatással sajátítható el.

- Egészséges életmód

Az egészséges életmódra való nevelés kiegészül a sérülésspecifikus tartalmakkal mint pld. a szem higiénijával vagy az egyéni szembetegség által megkövetelt teendőkkel. A látás mozgáskorlátozó volta nem szükségszerűen zárja ki a gyermeket a közös kirándulásokból, programokból.

- Tanulásmódszertan

A tanítási-tanulási folyamatban építeni lehet arra, hogy a vak gyermekek figyelme a folyamatos gyakoroltatás eredményeként koncentráltabb, emlékezetük terjedelme jobb mint a látó társaiké.

A képességfejlesztés kimeneti elvárásai

- A belső igények felismerése, megfogalmazása legyen reális, a létessérült gyermek helyzetének és lehetőségeinek figyelembevételével. Próbáljon beilleszkedni a csoportba a hangsúly ne a másságon, hanem az azososságon legyen.
- Cél a reális énkép kialakítása a saját sérülését figyelembe véve, amely nem a csökkent képességeket hangsúlyozza, hanem az erősségeket, pld: jó zenei érzék, memória
- Tekintettel arra, hogy a látássérültek érzéketi tapasztalatai beszűkültek, s ez a fogalmi gondolkodást nehezíti, ezért szükséges minél több lehetőséget biztosítani a tapasztalati kincs bővítésére hallás és tapintás útján.

A Kastélydomb Óvodába, hallássérült gyermekek fejlesztése:

Valljuk, hogy pozitívan kell viszonyulni a gyerekek különbözőségeihez, az individuális különbségeket ápolni és becsülni kell...

A másságot nem kezelni, a különbségeket nem eltüntetni akarjuk, hanem az azonosságokra koncentrálni az egymáshoz való hasonlóság pontjait keressük a nevelésben. Az azonosságok meglátására képesnek kell lennünk.

Olyan módszereket alkalmazunk a nevelésben, amelyek minden/bármely gyermek sikerét biztosítják.

A toleranciát, a másság elfogadására épülő sokoldalú személyiségfejlesztésben látjuk a gyermekközpontság megvalósulását.

A hallássérült gyermek óvodai felvételének rendje: Sajátos nevelési igényű hallássérült gyermeket a Hallásvizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakvéleménye alapján veszünk fel.

Célkitűzések, feladatok

Sajátos cél

Harmonikus személyiségfejlődés biztosítása a sajátos nevelési igényű hallássérült gyermekek számára, különös tekintettel a nyelv, kommunikációs készségek és a szociális képességek fejlesztésére.

Sajátos feladatok

- A gyermek nyelvi, kommunikációs képességeinek fejlesztése speciális eljárásokkal
- Szociális képességek fejlesztése a minták gyakoribb biztosításával
- Aktuális fejlettségnek megfelelő differenciált fejlesztés
- A hallássérült gyermeket elfogadó környezet kialakítása
- Az együttműködés formáinak kialakítása a fejlesztésben részt vevők között
 - Befogadó közösség felkészítése
 - Szülői értekezlet keretében valamennyi szülőt tájékoztatjuk a hallássérült gyermek csoportba kerülésről.
 - A többi gyermeket életkorukat figyelembe véve tájékoztatjuk, felhívjuk a figyelmet a speciális eszközök védelmére. Személyes példával járunk elől a toleranciában, segítségnyújtásban, elfogadásban.
 - Az egységes szemléletformálás érdekében az intézmény valamennyi dolgozójának tájékoztatásáról gondoskodunk. Szükség esetén külső szakemberek segítségét is igénybe vesszük.

Személyi feltételek

A sajátos nevelési igényű hallássérült gyermek speciális fejlesztést utazó szurdopedagógus végzi. Az utazó szurdopedagógus optimálisan hetente egyszer látogat intézményünkbe, a csoportban történt hospitálás után tanácsaival segíti az óvónő munkáját.

Tárgyi feltételek

- A gyermekeknek óvodába kerülésükkor hallásállapotuknak megfelelő hallókészüléket kell viselniük.
- A csoportszoba 50 %-át szőnyeggel borítjuk.
- A nyelvi készségek fejlesztéséhez szükséges játékeszközökkel rendelkezünk.

A szakértői bizottság által meghatározott szolgáltatások igénybevétele

Amikor az óvoda befogadja a hallássérült gyermeket, a szakvéleményből tájékozódnia kell arról, hogy milyen speciális szolgáltatásokra van szüksége a gyermeknek. A szolgáltatók közül olyat célszerű választani, aki a speciális fejlesztés mellett az óvónők mindennapi munkájához, az egyéni fejlesztési terv, tanügyi dokumentumok elkészítéséhez is szakszerű segítséget tud nyújtani. A továbbiakban vállalja továbbképzések, hospitálások szervezését.

Szülők, óvónők, pedagógusok együttműködése

Kapcsolat a szülőkkel: Valljuk, hogy a hallássérült gyermekek integrációjának sikerességét döntően befolyásolja az óvoda és a szülők együttműködésének minősége. A gyermek eredményes fejlesztése érdekében rendszeres, napi kapcsolatot alakítunk ki a szülőkkel, számukra naprakész tájékoztatást biztosítunk.

Kapcsolat a speciális szolgáltatást biztosító intézménnyel. Itt célszerű azokat a szolgáltatásokat rögzíteni, amelyeket igénybe kívánnak venni, ezeknek ugyanis anyagi vonzatuk van.

Szociális képességek fejlesztése

A nyelvi funkciók, a kommunikációs készségek terén jelentkező elmaradások kihatnak a szociális képességek fejlődésére. A jó kommunikációs kapcsolat megeremti annak a lehetőségét, hogy a gyermek egészségesen, nyitottan forduljon a világ felé. A hallássérült kisgyermeket segíteni kell abban, hogy társas kapcsolatai kialakuljanak és fejlődjenek, erre időt, teret, alkalmat kell biztosítani. A gyermek saját magáról kialakított képe szempontjából minden visszajelzés döntő, amelyet környezetétől kap. A gyermek önbizalmának növelése érdekében gyakran kell az ösztönzés eszközével élni. A cél érdekében kerülni kell az elbizonytalanítást, a gyermek erősségeire kell építenünk, éreztetni kell, hogy bízunk benne. Ösztönözzük a gyereket, de hagyjuk egyéni tempójában haladni. Mindezekkel a módszerekkel segítjük a hallássérült kisgyermek akaratát tulajdonságainak, kitartásának, önállóságának, önbizalmának, önfegyelmének a kibontakozását.

Nyelvi készségek fejlesztése

A hallássérült nyelvi fejlesztését valamennyi tevékenységben biztosítani kell sajátos eljárások alkalmazásával:

- beszédigény felkeltésével
- jó nyelvi minta gyakoribb alkalmazásával
- a beszédminta megismételtetésével
- a hallási figyelem fejlesztésével

Speciális eszközök használata

A gondozási feladatok között szerepelnie kell a hallásjavító készülékek gondozásával kapcsolatos teendőknek.

- Az óvónő feladata, hogy a készülékek alapvető működési elvét megismerje. Szükség esetén tudjon elemet cserélni.
- A gyermeknek tudnia kell jelezni, ha készüléke nem működik.
- Legalább az óvodáskor végére meg kell tanulnia a készülék önálló le- és felvételét.
- Készülékét a tőle elvárható gondossággal kell kezelni.

VIII. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. A játék – szabad képzettársításokat követő szabad játékfolyamat – a kisgyermek elemi pszichikus szükséglete, melynek minden nap visszatérő módon hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul kell kielégülnie.

Nemcsak azért kitűnő talaja a fejlesztésnek, mert általa észrevétlenül tanul a gyermek, hanem azért is, mert ebben a tevékenységben kiélheti, kipróbálhatja, feldolgozhatja és gyakorolhatja az életben előforduló szituációkat, az őt érő élményeket, ugyanakkor megoldási módokat kaphat bizonyos helyzetekben való viselkedésre, megnyugodhat, kiélheti szorongásait, problémáit és újra élheti kellemes élményeit. A környező világról a játékon keresztül szerezheti a legtöbb ismeretet. A játék kicsiben maga az élet, éppen ezért az életre nevelés a játékból indul ki és ennek segítségével teljesebbé válik.

A gyermekek ismeretei, jellemzői változóak. Különböző családi háttérrel rendelkeznek. Óvodába kerüléskor szívesebben játszanak az óvónénivel, mint társaikkal, mert igénylik a testközelséget. Fokozatosan ismerik meg a játék különböző fajtáit, a játékeszközök funkcióit, használatának módját.

Legfontosabb és kiemelt jelentőségű, ezért nagyon fontos a feltételeinek biztosítása (az elegendő tér, idő, eszköz, a felnőtt jelenléte a játékkapcsolatok kialakulásához). Leghatékonyabb eszköze a fejlesztésnek, emellett fejlettségi szintjük mutatója is: lemérhető a családi hatás, fantázia, kezűgyesség, képzelet, élménytár, ismeretszint, belső érzelmi hatás, korrigálandó nevelési hibák.

A játék, a játékoság hassa át egész óvodai életüket, tevékenységüket. Az óvónő feladata a sokféle játékhelyzet lehetőségeinek kihasználása a nevelés folyamatában, a különböző játékeszközök biztosítása a szerep-, szabály-, versenyjátékokhoz. A játékszabályok elsajátíttatása, a kudarcátűrés kialakítása, az egészséges versenyszellem alakítása. Tudatosan megengedő, elfogadó, biztonságot és bizalmat adó, segítő, támogató jelenlét – pedagógiai optimizmus. A szabad játék és játszótárs választás biztosítása, a kreativitás ösztönzése, támogatása.

Verselés -Mesélés

A gyermekek mindennapi igénye, hogy a nap bármely szakában szívesen elmerülnek a mese világában. Az életkori sajátosságoknak megfelelő mesék gazdagítják érzelmi világukat, erősítik a pozitív erkölcsi tulajdonságokat, a mesetudat kialakulásával feloldódnak szorongásaik, félelmeik. A megismert történeteket szívesen eljátsszák, bábozzák, vagy saját maguk által készített eszközökkel dramatizálják, amely duplán is sikerélményt jelent. A nagyobbak szívesen találnak ki önállóan vagy csoportosan meséket, mely megmozgatja képzeletüket, fejleszti gondolkodásukat, emlékezetüket, és külön örömet jelent az újraalkotás.

Ezzel kapcsolatos feladataink:

- A mesélés, verselés, mondókázás mindennaposságával az esztétikai, irodalmi fogékonyság megalapozása, anyanyelvünk, szülőföldünk szeretetére nevelés.
- A klasszikus és kortárs irodalmi művek alkalmazása mellett, a csoportösszetétel figyelembevételével, a mese, vers anyag megválasztásával a multi és interkulturális nevelés megvalósítása.
- Az irodalmi élmény együttesből fakadó beszédfejlesztő módszerek változatos alkalmazása.

Különböző eszközökkel rendelkezünk az irodalmi élmény nyújtásához: leporellók, mesekönyvek, képeskönyvek, kesztyűbábok, ujj és fakanál bábok, fejdíszek, paravánok, diavetítő és diafilmek, audio és video kazetták.

Az irodalmi élmények nyújtása során elengedhetetlen az anyanyelv szépségeinek kiemelése, új fogalmak, kifejezések, jelzők megismertetése, a köznyelvben való gyakorlásával azok rögzítése, a gyermekek beszédkultúrájának formálása, szókincsük gyarapítása.

Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az énekléssel, zenéléssel, zenehallgatással nemcsak élményt nyújtunk, hanem fokozzuk esztétikai fogékonyságukat, felkeltjük érdeklődésüket a zene iránt, alkítjuk zenei ízlésüket, a népi játékok, népdalok megismertetésével őrizzük a népi hagyományokat. A közös éneklés, játék és mozgás közösségformáló eszköz, az együttműködési készség alakítója. Kodály Zoltán, Forrai Katalin gyermekdalaival kiválóan megvalósítható a gyermekek ének-zenei alapkultúrája.

Mindenféle tevékenység közben lehetséges az éneklési kedv fokozása, a derűs, jó hangulat megteremtése.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

A gyermekek tudjanak szép szövegkiejtéssel, tiszta intonálással énekelni az egyvonalas C és a kétvonalas C abszolút magasságok között, biztonsággal énekeljenek csoportosan és egyénileg is, tempójuk a természetes járásnak megfelelő legyen.

A mondókákat – az egyenletes lüktetést kiemelve – a Magyar beszéd ritmusa szerint mondják.

Ismerjék a dinamikai különbségeket.

Legyenek képesek egyensúlyváltást kívánó mozgásokra, egyszerű játékos táncmozgásokat esztétikusan, kedvvel végezzenek.

Eszközeink a fejlesztésre: Ritmus hangszerek (dob, cintányér, triangulum, stb.), CD lemezek, dalos játékokhoz szükséges kellékeke (fejdíz, kendő, kalap, stb.)

Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Ez az összetett, sokrétű nevelési terület (rajzolás, festés, gyurmázás, építés, mintázás, képalakítás, a kézimunka különböző fajtái) is nagyon fontos eszköze a gyermek személyiség fejlesztésének. Az egész nap folyamán legyen biztosított a lehetőség a tevékenykedésre, hogy bármikor, bármilyen ötlettől, érzelemtől, örömtől vagy bánattól indítva, kipróbálhassák képességeiket, kifejezhessék önmagukat. Maga a tevékenység és annak öröme a fontos, nem az alkotás eredménye. A vizuális tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokkal a spontán beszéd formáinak fejlesztésére is lehetőséget biztosítunk.

Az óvónő a feltételek és az eszközök sokféleségével segíti a kifejezőképesség, alkotókedv fokozását, a fantáziavilág gazdagodását, tér-, forma-, szín képzetük, képi gondolkodásuk fejlődését. Minél több eszközzel ismerkednek meg a gyermekek, minél biztosabban kezelik azokat, annál több lehetőség adódik önmaguk kifejezésére. A különböző technikák, gyakorlati fogások megismertetésével, sikerélmény biztosításával, ösztönzésükkel, dicséréssel fokozzuk kreativitásukat.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Élményeik, elképzeléseik, képzeik megjelenítésében többnyire biztonsággal használják a képi kifejezés változatos eszközeit.
- Színhasználatukban érvényesítsék kedvenc színeiket.

- Formaábrázolásuk legyen változatos, tudják hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Emberábrázolásaikban jelenjenek meg a részformák, próbálkozzanak a legegyszerűbb mozgások jelzésével is.
- Fokozott önállósággal tudják alkalmazni megismert technikákat.
- Díszítsenek önállóan tárgyakat, legyenek képesek irányításunkkal az anyagszerűsége törekvés szabályait betartani.

Fejlesztéshez szükséges eszközeink: Az általános eszközökön túl (rajzlap, színes ceruza, zsírkréta, festék, ragasztó) alkalmazunk változatos technikákhoz szükséges anyagokat is (dekor gumi, gyöngy, gipsz, agyag, stb.)

Mozgás

A mozgás és az edzés hozzájárul a gyermekek egészségének megőrzéséhez, az összerendezett mozgás kialakulásához, felerősíti és kiegészíti a gondozás és az egészséges életmódra nevelés hatását. A rendszeres, szabadban történő mozgás fokozza ellenállóképességüket, fejleszti testi képességeiket. A szervezett és spontán mozgáslehetőségek során kapjanak lehetőséget önmaguk kipróbálására, mert a sikertelenség új próbálkozásra serkent, a siker pedig önbizalmat ad. A mozgás megszerettetése, a mozgásigény kielégítése az óvodai testi nevelés fontos feladata, amit csak a helyesen megválasztott mozgásanyag változatos gyakoroltatásával érhetünk el. A természetes mozgásformák fokozott gyakorlásával növeljük terhelésüket, hogy fejlődjenek testi képességeik: erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, alakuljon mozgáskultúrájuk, egészséges versenyszellemük, alkalmazkodó-képességük.

Feladatunk, hogy biztosítsunk naponta elegendő időt, megfelelő teret és lehetőséget a mozgásigény kielégítésére, mozgásfejlesztésre. Ezek kapcsolatos feladatunk még a mozgásformák pontos megnevezésével a gyerekek szókincsének bővítése.

Tornaszobánkban megfelelő mennyiségű és minőségű sporteszközzel rendelkezünk, melyeket a gyermekek szabadidejükben is nyugodtan használhatnak, pl. WESCO eszközök, labdák, babzsák, karika, stb.

Természetesen elsődleges a szabadban való mozgáslehetőségek kihasználása (séta, kirándulások, udvari játékok: mászóka, csúszda, mászólétra használata).

Természetesen ezeket az eszközöket folyamatosan kívánjuk fejleszteni, bővíteni, állagukat megővni.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- A gyermekek teljesítőképessége, mozgása összerendezettebbé, ügyesebbé válna, tér- és időtájékozódó képességük váljon pontosabbá, tartsák be pontosan a játékszabályokat, alkalmazkodjanak az egyszerű vezényszavakhoz, a talaj- és szertorna elemeit életkoruknak megfelelő biztonsággal végezzék.
- Fejlődjön nagy- és finommozgásuk és fizikális erőnlétük (szem-kéz, szem-láb koordináció, egyensúlyérzék, ritmusérzék), a laterális fejlesztés és a dominancia erősítése következtében tudják használni, és megnevezni a jobb,- és baloldali testfelüket.

A külső világ tevékeny megismerése

A külső világ tevékeny megismerése, Matematikai tartalmú tapasztalatok

A közvetlen környezettel való ismerkedés az óvodai élet egészében érvényesülő folyamat. A gyermeki kíváncsiság és érdeklődés, a felfedezés öröme, elősegíti a természeti, emberi, tárgyi környezet megismerésére való késztetést. A gyermeket körülvevő világ megismertetésében a közvetlen megfigyelésre és tapasztalatszerzésre építünk. A természet

szeretetére kívánjuk nevelni a gyermekeket, természetközeli élettel, a természet, a környezet szeretetének bizonyításával mutatva példát a gyermek számára. Tapasztalatok szerzése és feldolgozása során fejlődik megfigyelő képességük, gondolkodásuk, emlékezetük, alakul társas magatartásuk, fejlődik nyelvi kifejezőképességük. Megtanulják szeretni és védeni a természeti, környezeti értékeket. Az óvónő feladata, hogy tegye lehetővé a gyermekek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson minden feltételt az irányított tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, szükség esetén korrigálására. Az ismeretek tevékeny feldolgozásával felkeltjük megismerési vágyukat, érdeklődésüket, ébren tartjuk kíváncsiságukat. Lehetőséget kell adni a minél több érzékszervvel való tapasztalásra, az élmények többszempontú felidőzésére.

Tekintettel kell lenni az egyéni tapasztalatok különbözőségére, s figyelni kell a téves ismeretek korrigálására. Legfontosabb feladat megismertetni a gyermeket azzal a természeti környezettel, amelyben él, felhívni figyelmét annak értékeire és szépségeire.

Az őket körülvevő környezet megismerése során sok matematikai tapasztalat és ismeret birtokába juthatnak, tudatos ráirányítással megismerhetik a mennyiségi, térbeli, alaki, nagyságbeli viszonyokat, fejlődik sík-, tér- és mennyiségi szemléletük.

A természeti környezet megismerése elsősorban a szabadban történik. A városban tett séták alkalmával megfigyelhetik a lakóházakat, az embereket munkaközben, községünk intézményeit, nevezetességeit (templom, emlékmű, iskola, Művelődési Ház, Polgármesteri Hivatal, Egészség ház, Könyvtár, futballpálya, vasútállomás.....). Kirándulások során lehetőséget nyújtunk a szülőföld, a hazai táj, a népi, helyi, családi hagyományok, szokások és tárgyi kultúra értékeinek megismerésére.

Megismerkedhetnek az elnevezések mögötti fogalmakkal, az intézményekben dolgozó emberek munkájával, képet kaphatnak az emberi környezetről.

Télen lehetőség van a madarak etetésére, ágak hajtatására, magok csíráztatására az "élősarokban".

Ez csupán néhány példa, de számtalan egyéb lehetőség adódik a gyermekek ismeretvilágának bővítésére. A pedagógus segíti a gyermekek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban, és a környezet alakításában. Az óvónő személyisége, természetszeretete meghatározó. Ettől függ, hogy mennyit és milyen formában tud nyújtani a gyermekeknek, hogy széleslátókörű, természetbarát emberek váljanak belőlük.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- Ismerjék a család funkcióit, családtagjaik nevét, lakcímüket.
- Figyeljék a felnőttek munkáját, ismerjék annak hasznosságát, legyen fogalmuk a foglalkozási ágak tartalmáról.
- Nevezzék meg az emberi test részeit és ismerjék azok funkcióit.
- Biztonságosan tájékozódjanak az óvoda és a családi házuk környékén.
- Változatos helyszíneken és helyzetekben alkalmazzák a helyes gyalogos közlekedés szabályait.
- Ismerjék a napszakokat, különböző megfigyelések alapján tudjanak különbséget tenni az évszakok között.
- Csoportosítsák az össze általuk ismert állatot a szerint, hol élnek, hasonlítások össze azok környezetét, életmódját.

Fejlődéshez szükséges eszközeink: Diafilmek, képes könyvek, szemléltető képek, kísérletezéshez szükséges eszközök, Minimat, mérlegek, mértani testek, síkidomok, stb.

Munkajellegű tevékenységek

Az életre való felkészítés nem nélkülözheti a munkatevékenység lehetőségeinek kiaknázását. A munka az óvodás gyermekek számára aktív tevékenység. Célja, hogy a gyermekek megismerjék a munka társadalmi értékét.

A személyiségfejlesztés fontos eszköze, s mint ilyen hozzájárul a tapasztalatszerzéshez, a környezet megismeréséhez, a munkavégzéshez szükséges képességek kialakításához: akarat, kitartás, önállóság, céltudatosság, kötelességtudat. A tevékenységekhez kapcsolódó spontán beszédhelyzetekben különböző beszédformák (udvarias megszólítás, cselekvésre szólítás, utánzásra késztetés, kérdés, budítás, dicséret verbális kifejezései) gyakorlása, munkavégzéssel kapcsolatos fogalmak, ok-okozati összefüggések, műveletek megnevezése történik.

Segíti a közösségi kapcsolatok kialakulását, formálja a közösségi érzéseket, alakítja az együttműködő készségeket. Tudatos pedagógiai szervezést, folyamatos pozitív értékelést igényel.

Fontos, hogy a munkavégzés ne időszakonkénti, hanem rendszeres, folyamatos tevékenység legyen, ami beépül az óvodai mindennapokba. Minden olyan munkát elvégezhetnek, amihez kedvük van, fizikailag nem megterhelő, testi épségüket nem veszélyezteti és képesek megvalósítani (önkiszolgálás, naposi munka, segítség a felnőtteknek, teremrendezés, eszközök előkészítése, élősarok gondozása, stb.). Fontos, hogy önként és jó kedvvel végezzék a vállalt feladatot, tudatosuljon bennük a közösségért végzett munka értéke.

A munka az életre való felkészítést, a társadalmi gyakorlat megismerését építi szolgálatként, mint a gyermeki személyiség fejlesztését.

Tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, egyrészt spontán, másrészt a nevelési célok érdekében sajátosan szervezett tevékenység. Nem szűkül le az ismeretszerzésre. Minden időben és minden tevékenységben jelen van, és az óvodáskor végéig játékos marad.

A tanulás irányításának elve, az óvónő a gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére támaszkodva irányítja a tapasztalat- és ismeretszerzés folyamatát. Fontos a gyermek megismerési vágyának, kíváncsiságának, sokoldalú érdeklődésének kielégítése.

Feladatunk elősegíteni, hogy minden gyermek önmagához képest fejlődjék. Az óvónő a játékos megfigyeléssel fokozza érdeklődésüket, kitartásukat, alakítja gondolkodásmódjukat, hogy létrejöhessen a tanuláshoz szükséges beállítódásuk, kialakuljon feladattudatuk. A tanulás feltétele, hogy a gyermek cselekvő aktivitása a közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalás lehetősége biztosított legyen. Fontos, hogy az óvónő növelje a gyermek önbizalmát, differenciált fejlesztésével, értékelésével elősegítse önértékelésük fejlődését.

A sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztésében is nagy szerepet tölt be a differenciálás. Ehhez a fejlesztéshez szükséges speciális eszközök: mozgás fejlesztő trambulin, gymkit készlet, memória fejlesztő eszközök, verbális fejlesztő eszközök.

Az óvodai élet tevékenységi formái a mindennapok során együtt, egymást áthatva komplex módon jelennek meg, és segítik az óvodai nevelés céljainak megvalósítását.

IX. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

Az óvodai nevelés céljai és feladatai arra irányulnak, hogy megvalósításuk eredményeképpen minden gyermek megfeleljen az iskolai életre való felkészültség kritériumainak:

- testi fejlettség
- érzelmi- értelmi fejlettség
- szociális érettség.

- A harmonikusan fejlődő gyermek megnyílt érdeklődésével belép a lassú átmenetnek abba az állapotában, amelyben az óvodásból iskolássá érik. Érzékelése, észlelése differenciálódik. Fontos a téri észlelés, térbeli tájékozottság.
- Ok-okozati összefüggések felismerése, megértése.
- Mozgását, viselkedését, testi szükségleteinek kielégítését szándékosan képes irányítani.
- Egészséges, arányosan fejlett, teherbíró. Mozgása harmónikusabb, összerendezettebb, erőteljesen fejlődik mozgáskoordinációja és a finommotorika.
- Szándékos bevézés és felidézés, megfelelő megőrzés időtartama. - A tanulás alapját képezi a szándékos figyelem, annak tartalma, terjedelme, megosztása-átvitele.
- Életkorának megfelelő, érthető formában, tempóban hangsúllyal képes kommunikálni, megfelelő mondatszerkesztéssel, minden szófaj használatával, tiszta hanglejtéssel képes kifejezni mondanivalóját. Megfelelő beszédfigyelemmel rendelkezik.
- A cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van. Tárgyak csoportosítása: szín, forma, nagyság időrendiség alapján.
- Megfelelő elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és közvetlen természeti és társadalmi környezetéről. Tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását. Felismeri a napszakokat, évszakokat, azok jellemzőit, ok-okozati összefüggéseket. Ismeri és alkalmazza az alapvető közlekedési szabályokat.
- Ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő növényeket, állatokat, azok gondozását és védelmét. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, magatartási formákat, szokásokat, képes alkalmazkodni a közösséghez.
- Kitartása, munkatempója, önállósága, önfegyelme biztosítja a tanulás tevékenységét.
- Képes az együttműködésre, tud a szabályokhoz alkalmazkodni. Feladattudata kialakulóban van, képes a feladat megértésére, feladattartásra, és egyre eredményesebb elvégzésére.
- A szociálisan egészségesen fejlett gyermek készen áll az iskolai élet és a tanító elfogadására, képes a kapcsolatteremtésre gyermekekkel és felnőttekkel egyaránt.
- A hátránnyal küzdő, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében, folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

Mérési eszközök – eredmények – kimenet szabályozás

1. Fejlettségmérő lapok

A fejlődéslélektani alapokon nyugvó megfigyelési rendszer könnyen áttekinthető formában nyújt információt minden egyes gyermek fejlődési sajátosságairól, ami alapja lehet a gyermek jobb megismerésének, valamint szükség esetén egy korrekt, megalapozott fejlesztő munkának.

Segítségével feltérképezhetjük:

- Mozgásfejllettséget
- Finommotoros koordinációt
- Testséma fejlettséget
- Téri tájékozódást
- Értelmi fejlettséget
- Nyelvi kifejezőkészséget
- Szociális fejlettséget
- Szociális érettséget

A fejlettségmérő lap végén található összefoglalóban az óvodapedagógus megjelölheti mely területen érzi szükségét a gyermek fejlesztésének a csoportban, illetve javsolhatja a fejlesztő pedagógus bevonását a gyermek tevékenységébe.

Ha a fejlesztő pedagógus jelenléte indokolt, akkor:

- kitöltésre kerül egy vizsgálatkérő lap, melyet a szülő is aláírásával elfogad,
- ez által a fejlesztő pedagógus elvégzi a felmérést
- írásban tájékoztatja a szülőt a fejlesztendő területekről, heti fejlesztési alkalmak számairól
- egyénre szabott fejlesztő programot készít a gyermek számára
- rendszeresen tájékoztatja a szülőt fejlesztő füzetten keresztül.

A gyermekek fejlesztéséről szóló dokumentációk a személyi anonimitás szabályainak betartása mellett megtekinthetők az intézményekben.

2. DIFER

Az egyik legkomplexebb sztemderdizált pedagógiai vizsgáló eljárás a Differ.

A teszt szándékosan nem a funkcionális képességeket méri, nem az intelligenciát, és nem a kreativitást, hanem a tanult képességeket az ún. Iskolakészültséget, a 4 – 7 éves gyermekek tudását és magatartását a sikeres iskolai előrehaladás szempontjából. Pedagógiai szempontból ez azért is hasznos, mert az ilyen adatokból tudjuk meg, mit kell még elsajátítania, kialakítani a gyermeknek.

3. Eredmények

A vizsgálatokat nevelőtestületünk óvodapedagógusai végzik.

Az eredményekről tájékoztatjuk:

- a csoportos óvónőt
- a szülőt

CSASE közreműködését kérjük:

- Iskolaérettségi vizsgálat végzése kétséges, nem egyértelmű esetekben
- Fejlesztő foglalkozások/ logopédus, fejlesztőpedagógus, pszichológus/

4. Kimenetszabályozás

A Pedagógiai Szakszolgálat vizsgálatai alapján a megfelelő helyre tanácsoljuk, irányítjuk a kérdéses gyermekeket.

X. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

Az óvoda teljes nyitvatartása alatt a gyermekekkel óvodapedagógus foglalkozik. Pedagógiai munkáját segítő munkatársa a dajka – aki egyéb feladatai mellett – aktív résztvevője a gyermekek gondozásának, nevelésének, foglalkoztatásának. Ugyanolyan felelősséggel tartozik a gyermekekért, akár az óvodapedagógus, nem csak a testi épségükért, hanem a pozitív személyiségjegyeikkel, kultúrált magatartásával, beszédével, öltözködésével – az óvónővel együtt – modellt jelentsen a gyermekek számára. A gyermekek nevelésének felelőssége az intézmény minden alkalmazottjának kötelessége.

A gyermekek egészséges fejlődését és fejlesztését a rugalmas napirend biztosítja. A megfelelő objektív és szubjektív feltételek biztosítása mellett a folyamatosság és a rendszeresség kialakítása a gyermekeknek érzelmi biztonságot teremt.

A napirend és a hetirend kialakítása az óvodapedagógusok feladata. Fontos a tevékenységek közötti belső arányok kialakítása. Igazodjon a gyermekek életkorához, az elvégzendő feladatokhoz, az évszakokhoz.

Az időkeretben a játék és a szabad tevékenységek nagy szerepet kapnak. A megtervezésüknél sok szempontot kell figyelembe venni, például a gyermekek mozgásos leterhelhetőségét és annak időtartamát. A várakozási – “holt” – időt kell kiküszöbölni, minimálisra csökkenteni. A napirendek, hetirendek kialakításánál igazodni szükséges a többi csoport életéhez is, hogy torlódás, időbeli ütközés ne legyen pld: a mosdóban, öltözőben.

Napirendünk általános időkeretei:

• Játék és szabadidős tevékenység	5 óra
• Étkezés, pihenés	3 óra
• Öltözködés, tisztálkodási tevékenységek	1,5 óra
• Kezdeményezett tevékenységi formák naponta	10-35 perc

A napirendben az egyes tevékenységekre fordítható idő rugalmasan változtatható a körülmények, az évszakok, a váratlan események stb. hatására.

Napirendi javaslat:

7-10 óráig:

- Folyamatos beérkezés
- Szabadidős tevékenység, szabad játék
- Kezdeményezett tevékenységi formák
- Egyéni képességfejlesztés
- Mindennapos mozgás
- Étkezés
- Tisztálkodás

10-12 óráig:

- Kezdeményezett tevékenységi formák
- Seta
- Udvari játék
- Szabadidős tevékenység, szabad játék
- Egyéni képességfejlesztés
- Tisztálkodás

12-17 óráig

- Étkezés
- Tisztálkodás
- Pihenés
- Játék
- Szabadidős tevékenység, szabad játék
- Egyéni képességfejlesztés
- Hazabocsátás

Tevékenységek, tevékenységi formák, idő

Az óvodai életrend megszervezésénél maximálisan figyelembe vesszük a gyermeki jogokat, a gyermek aktuális állapotát, szükségleteit, érdeklődését, terhelhetőségét. Mindezek kielégítésére indirekt, a gyermeki aktivitást biztosító módszereket alkalmazunk. A program alkalmazásakor az óvodáskorú gyermek fő tevékenységét, a szabad *játékot* vesszük kiindulópontnak. Ebből következik, hogy a legtöbb időt a napirendben erre a tevékenységre fordítjuk.

A napirendhez hasonlóan a folyamatosságot, a rendszerességet, a nyugalmat segíti elő az óvodai csoportban, és lehetőséget nyújt a szokásrendszer segítségével a napi élet megszervezéséhez.

Példa a hetirend általános tartalmára és maximális időkereteire, valamint javaslat a szabadidős tevékenységekre:

Nap	Naponta 20-30 perc	Naponta 30-35 perc
Hétfő	Mindennapos mozgás verselés-mesélés	Mozgás
Kedd	Mindennapos mozgás verselés-mesélés	Külsővilág tevékeny megismerése
Szerda	Mindennapos mozgás verselés-mesélés	Rajzolás, festés mintázás, kézimunka
Csütörtök	Mindennapos mozgás verselés-mesélés	Külsővilág tevékeny megismerése, matematikai tartalmú tapasztalatok
Péntek	Mindennapos mozgás verselés-mesélés	Ének, zene énekes játék, gyermektánc

A csoportok elosztása

A gyermekcsoportok létszámának kialakításánál figyelembe vehető szempontok:

- a gyermekek életkora
- fejlettségi szintjük
- szülői igények
- összlétszám korosztály vagy vegyeskorosztály szerinti megoszlásban
- csoportszobák mérete

Az óvoda szokásai, hagyományai

A tevékeny mindennapokat felváltja egy-egy különleges esemény, mely a gyermekek számára egy másfajta élményt nyújt.

Ezek az ünnepnapok távlati célként jelennek meg, melyre a gyermekek érzelmileg és egyéb tevékenységekkel készülnek.

Hagyományos gyermekünnep:

Ünnepség megnevezése	Ünnepség formája	Megvalósulás formája
Október 23	Megemlékezés ablakdísszel	zárt
András-nap	Műsor vásárral	nyílt
Mikulás várás	Csoportonkénti látogatás	zárt
Karácsonyi ünnepség	Közös ünnepség	zárt
Farsangi mulatság	Közös ünnepség	zárt
Március 15	Megemlékezés, ablakdísz	nyílt
Apák napja	Köszöntés, nyílt nap	nyílt
Egészség hete	Program	nyílt
Föld napja	Növényültetés	nyílt
Anyák napja	Köszöntés	nyílt
Évzáró ünnepség	Ballagás, majális	nyílt
Tour de Mesevár, Kastélydomb	Bicikli verseny	nyílt
Gyermeknap	Játékos majális	nyílt
Tarkaest	Városi rendezvény	nyílt

Társadalmi ünnepek-en a gyermekek dekorálással, értelmi szintjüknek megfelelő beszélgetéssel hallanak az adott ünnep lényegéről.

A környezet jeles napjai gazdagítják ismereteiket az őket körülvevő világról:

- Mihály napi vásár- Kastélydomb Óvoda, - közös szervezés, vásárfia készítés
- András napi Vásár – Mesevár Óvoda - közös szervezés, vásárfia készítés
- András napi kavalkád- Varázskert Óvoda - közös szervezés, vásárfia készítés

Egyéb programok:

- Közös kirándulások szervezése.
- Színházlátogatás (mely önköltséges alapon működik)

Az óvoda szolgáltatásai

1. *Nevelési időben szervezett, térítésmentes szolgáltatások:*

- Logopédia: Beszédhibás gyermekek részére, speciális fejlesztés
(heti 2 alkalom)
- Fejlesztő pedagógus – rész képességek fejlesztése egyedi program alapján, meghatározott napokon az intézményekben.
(heti 1-2 alkalom)

- Pszichológus: - szükség esetén konzultáció a szülővel, előre egyeztetett helyszínen és időpontban.
- Nevelési időn kívüli térítéses fejlesztő tevékenységek:

A fejlesztő tevékenységek megnevezése	Megvalósulás helye
Terem foci	Mesevár Varázskert
Szivacs labda	Mesevár Varázskert
Néptánc	Mindhárom intézményben
Angol	Mindhárom intézményben
Balett	Mesevár Kastélydomb
Úszás	Mesevár Varázskert
Lovaglás	Mesevár Varázskert
Tappancs torna	Mesevár Kastélydomb
Harcművészet	Mesevár Varázskert

Gyermekvédelemmel összefüggő feladatok

A gyermekek személyiségének teljes kibontakoztatásának – mely fő feladatunk – a gyermeki jogok és az egyenlő hozzáférés esélyének biztosításával kell történnie. Az óvodai nevelés befogadó, ennek megfelelően törekszünk arra, hogy a gyermek a különbözőségekkel természetes módon éljenek együtt és a koruknak megfelelő mértékben empátikusak legyenek.

A gyermekvédelmi törvény ismerete minden óvónő kötelessége, mert minden gyermek különleges figyelmet és védelmet igényel. Intézményünkben megbízott gyermekvédelmi felelős van, aki havi bontásban részletezett, éves munkaterv alapján végzi feladatait.

Szorosan együttműködik minden csoport óvodapedagógusával, az óvoda vezetőjével, az önkormányzat gyámügyi és ifjúságvédelmi felelősével. A gyermekek helyzetének feltérképezése után nyilvántartásba veszi a veszélyeztetett, halmozottan hátrányos helyzetű, a nagycsaládos, az egyedülálló szülők, a szociálisan hátrányban lévő és a magatartási vagy egyéb problémákkal rendelkező gyermeket.

Javaslatot tesz a segélyre. Rendszeres környezetvédelmi tanulmányt végez ezen gyermekek körében, továbbá az újonnan bekerült gyermekeknél, szociális helyzetük felmérése végett.

Közös célunk: A prevenció, melynek során megelőzni, elhárítani, enyhíteni igyekszünk a károsító hatásokon, valamint a segítségnyújtás, a hátrányok enyhítése, az óvodai nevelés keretein belül a kompenzáció biztosítása. Fontos a tapintatos, egyéni bánásmód, a bizalom megszerzése, a segítő szándék elfogadtatása, a folyamatos, személyes kapcsolattartás a gyermek közös védelme.

XI. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE ÉS FELADATAI

Család – Óvoda

A folyamatos és legszorosabb, jó kapcsolat alapja a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a feltétel nélküli együttműködés.

Tudatosuljon a szülőknél, hogy a gyermekek nevelése a család joga és kötelessége, az óvoda, a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermekek fejlődését.

A kapcsolattartás formái

- a beíratást követően családlátogatás, partnerkapcsolat kialakítása,-szülői kezdeményezésre- a gyermek megismerése és kapcsolatteremtés, helyzetfelmérés céljából
- fogadóórák, egyéni beszélgetések
- szülői értekezletek
- nyitottságunkra jellemző, hogy a szülő bármikor betekintést nyerhetnek az óvodában folyó munkánkról, a gyermekek tevékeny életéről, ettől függetlenül beiktatunk nyílt napot is
- közös ünnepeken és közös programokon
- szülői munkaközösséggel munkakapcsolat.

Bármikor, bármilyen problémájával bizalommal fordulhat a csoport óvodapedagógusához és az intézmény vezetőjéhez.

Óvoda – bölcsőde

- A nevelés folyamatossága érdekében napi kapcsolatot tartunk fenn a bölcsődével.
- Tanulmányozzuk a bölcsőde gondozó-nevelő munkáját szabályozó előírásokat, és elemezzük az onnan felvett gyermekek fejlődését bemutató adatokat és feljegyzéseket.
- Megismertetjük a gondozónőkkel az óvoda működését, napirendjét és az óvodai nevelési program kicsikre vonatkozó feladatait, a fejlődés jellemzőit.
- Az óvodai beiratkozást megelőzően az óvoda vezetők tájékoztatót tartanak a bölcsődés gyermekek szülei számára

Óvoda – iskola

A megfelelő kapcsolattartás mindenkori alapja: egymás tisztelete, és munkájának elismerése, megbecsülése.

Lényeges, hogy mindkét fél fontosnak tartsa a folyamatos kapcsolatot, a kezdeményezés egyformán működjön.

Feladatainkat az oktatási törvény szellemében határozzuk meg:

- NAT bevezetésével kapcsolatos tartalmi, módszertani változásokat minden óvodapedagógus ismerje meg.
- A tanítók legyenek tisztában az óvodai nevelés elveivel, feladataival, kiemelt játékos módszereivel.
- A sikeres és zökkenőmentes tanévkezdés érdekében látogassák rendszeresen és folyamatosan az iskolába kerülő gyermekeket. Teremtsek velük jó kapcsolatot, ismerjék meg képességeiket, értelmi, érzelmi beállítottságukat és a családi háttérüket, esetlegesen adódó egyéni problémáikat.
- A spontán és szervezett látogatásai mellett fogadják el a gyermekek meghívását az ünnepi alkalmakra.
- Vegyenek részt az óvodai szülői értekezleteken, ismerjék meg a szülőket, őket is készítsék fel az iskolai életre. Kapjanak tájékoztatást az alkalmazott módszerekről, annak lényegéről, a képességfejlesztés lehetőségeiről, szolgáltatásokról, szokásokról, elvárásokról. Az időben kapott információk birtokában élhessenek az iskolaválasztás jogával.

- A beiskolázás előtt az óvodapedagógusokkal is többször konzultáljanak. A gyermekek iskolai látogatásuk alkalmával (legalább kétszer) részleteiben ismerjék meg az épület számukra minden fontos helyiségét,
- A szünet, a csemetés, az órarend fogalmait, tartalmait, az iskolai szokásokat, hogy kellően felkészülve kezdjék az első napot. Kapjuk meg a lehetőséget, hogy a gyermekeket átadó óvónő az első napon velük maradhasson, hogy megfelelő módon adhassa át a gyermekeket az iskolának.
- Ismerkedjenek meg a napközis élettel is.
- Közös erővel, minél több ismeret birtokában, minden oldalról kellő lelki felkészítéssel zökkenőmentesebbé tehetjük a környezeti változás, átállás nehézségeit.
- Mindkét intézmény pedagógusainak egyformán legyen fontos, hogy a gyermekek minél hamarabb beszokjanak az iskolai életbe, lehetőleg minél kevesebb kudarccal, és a tanulás folyamatában képességeiknek megfelelően fejlődjenek.

Egészségügyi kapcsolattartás

Beiskolázás előtt sorra kerül az iskolába menő gyermekeknél az egészségügyi alkalmassági vizsgálat, valamint a látás és hallás vizsgálata. (Az orvos és a védőnő együttesen végzi.)

Szükség esetén: láz, baleset, gyanús bőrkiütés..... azonnal ellátja a jelzett gyermeket.

A védőnő a gyermekek tisztaságát, gondozottságát időközönként ellenőrzi.

Tervezet:

Évente egyszer minden gyermek fogászati szűrővizsgálaton esik át. A fogorvos szükség esetén gondozásba veszi és, ha kell kezelésre visszarendeli a gyermeket.

Kapcsolatunk a közművelődési intézményekkel

Óvodás korú gyermekek sajátosságainak megfelelő tartalmú, időkeretű, színvonalas, megfelelő anyagi kihatású program szervezése esetén, azon előzetes egyeztetés, megbeszélés alapján veszünk részt.

Városi közösséghez való viszonyunk

- Tarka Est - a község játszótereinek szépítésére támogatójegyes, műsoros délutánon való közreműködés
- Városi gyermeknap: - gyermek csoport fellépéssel, illetve óvodapedagógusi segítséggel a programok megvalósulásának segítése
- Többéves hagyomány az "Öregek Karácsonya" ahol az idős, magányos, egyedülálló embereknek szereznek néhány megható és boldog órát. Óvodásaink ajándékot készítenek számukra. Akik közvetlenül is szeretnének örömet okozni a nagymamáknak, öreg néniknek és bácsiknak, szintén önkéntes alapon, karácsonyi énekkel, verssel melengetik – ha rövid időre is – a szívüket.

Mindhárom rendezvény a közösség sajátossága, de nagyon jó alkalom arra, hogy a gyermekek megértsék, hogy az emberek egy nagy közösséghez tartoznak, segíti a társadalmi közösségi érzés csíráinak kibontakoztatását.

Kapcsolatunk a fenntartóval:

Folyamatos és rendszeres, a működéssel, fenntartással, a gazdálkodással kapcsolatos feladatok és problémák megoldásában.

A kapcsolattartás formái:

- Információ áramlás megbeszélések alapján
- Beszámolás, adatszolgáltatás

- Oktatási bizottsági és képviselőtestületi üléseken való részvétel.
- Költségvetés tervezet, fejlesztési javaslatok előterjesztése.

Kapcsolat az intézmény alapközösségével

Az óvoda alapközössége a Nevelőtestület: tagjai munkakapcsolatban vannak egymással.

Formái: napi rendszeres megbeszélések, tapasztalatcserék, testületi és munkatársi értekezletek.

A Szülői Munkaközösség rendszeres kapcsolatban áll a nevelőtestülettel, az intézmény vezetőjével.

Elsődleges céljuk a gyermekek érdekeinek képviselete.

Továbbá figyelemmel kísérik az óvoda nevelőmunkáját, koordinálják az óvodai és a szülői igényeket, elvárásokat. Segítenek a programok lebonyolításában, aktív résztvevői az óvodai életnek.

Az érdekegyeztetésben a közalkalmazotti tanács képviselője vesz részt.

Kapcsolatunk a Pedagógiai Szakszolgálatokkal

A kapcsolattartás formái

- Speciális Képességeket Vizsgáló Szakértői Bizottságokkal esetlegesen a felmerülő problémáknak megfelelően történik a kapcsolattartás.
- A helyi Családsegítő és Gyermekvédelmi Szolgálattal a kapcsolattartás folyamatos, speciális szakismereteikkel segítik gyermekvédelmi munkánkat.

XII. AZ ÓVODA ELLENŐRZÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A nevelési munkával kapcsolatos írásos dokumentumok:

- Az Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja
- Helyi Óvodai Nevelési Program
- Éves munkaterv
- Korcsoportok nevelési és tevékenységi programja
- Egyéni fejlesztési terv, illetve a fejlődés ütemének nyilvántartása
- Felvételi és mulasztási napló
- Csoportnapló naprakész nyilvántartással

Programellenőrzés és értékelés a nevelőtestület közreműködésével

Az ellenőrzés alapidokumentuma a Helyi Óvodai Nevelési Program.

Az óvodavezető feladata a program végrehajtásának átfogó ellenőrzése, értékelése.

Az óvodai munkaközösségnek kiemelt szerepe van abban, hogy az óvodapedagógusok egymás tapasztalatait, ötleteit megismerjék, segítsék egymás gyakorlati munkáját.

Ehhez igénybe vehetők a törvény által biztosított nevelés nélküli munkanapok.

XIII. ESÉLYEGYENLŐSÉG

Az Intézmény az óvodások esélyegyenlősége, valamint az óvodásokkal kapcsolatos egyenlő bánásmód érdekében, figyelembe véve:

- az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szól 2003. évi CXXV. törvényt, mely rögzíti, hogy minden embernek jog van ahhoz, hogy egyenlő méltóságú személyként élhessen, valamint
 - a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény esélyegyenlőséget, valamint egyenlő bánásmódot érintő rendelkezéseit,
- a következők szerint határozza meg az e területen megvalósítandó programját.

I. Fejezet

Általános szabályok

1. A szabályzat célja

A szabályzat célja, hogy meghatározza:

- az óvoda háttéréből és
- a családi háttérből adódó feladatokat.
- az óvodával való együttműködés módjait.
- a pedagógus és a gyermekjogait, kötelezettségeit.

2. A szabályzat hatálya

Az egyenlő bánásmód követelményét:

- a közoktatási intézmény, mint szerv valamint, a közoktatás szervezésében, irányításában, működtetésében, feladatainak végrehajtásában közreműködők a gyermekkel kapcsolatos döntéseik, intézkedéseik meghozatalakor kötelesek megtartani.

A szabályzat területi hatálya kiterjed az intézményre, valamint az intézmény által szervezett programok, események esetében az intézményen kívül is.

3. Az esélyegyenlőség biztosítása, és az egyenlő bánásmód követelménye

Az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó, külön jogszabályokban meghatározott rendelkezéseket a 2003. évi CXXV. törvény rendelkezéseivel összhangban kell alkalmazni.

Az egyenlő bánásmód követelményének jellemzői

Az egyenlő bánásmód követelményének fő jellemzői, hogy a követelmény kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre:

- amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy
- amelynek megszervezéséhez az állam
 - közvetlen normatív költségvetési támogatást nyújt, vagy
 - közvetve - így különösen közterhek elengedése, elszámolása vagy adójóváírás útján - hozzájárul (a továbbiakban együtt: oktatás); - az egyenlő bánásmód követelményét érvényesíteni kell különösen:
- az oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása.
- az oktatás követelményeinek megállapítása és a követelménytámasztás,
- a teljesítmények értékelése.
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- az oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés,
- az oktatásban való részvétellel összefüggő jogviszony megszüntetése során.

4. Az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében folytatott intézményi tevékenység

Az intézménynek az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelménye biztosítása érdekében a következő feladatai vannak:

- az óvodai háttérből adódó, esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményt sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása,
- a családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget, valamint az egyenlő bánásmód követelményét sértő körülmények feltárása, valamint azok kezelési módjának meghatározása.
- az óvoda azon együttműködési kapcsolatainak meghatározása, illetve a kapcsolattartásban ellátandó feladatok leírása, melyek segíti az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelményének megtartását.
- a szülők azon jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, az ezzel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése.
- a pedagógusok jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok rögzítése, a gyermekek jogainak és kötelezettségeinek meghatározása, valamint az ezekkel kapcsolatos intézményi feladatok azonosítása.

II. Fejezet

Az óvoda nevelés háttéréből adódó feladatok

- az oktatásba történő bekapcsolódás
- mulasztások,
- a csoport vagy személy jogellenes elkülönítése
- a továbbtanulásra való felkészítés, valamint
- az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások.

1. Az oktatásba történő bekapcsolódáshoz tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

1.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabályokat:

- A Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény, valamint - A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény határozza meg.

Az 1949. évi XX. tv. 70. §-a értelmében a szülők, gondviselők kötelesek kiskorú gyermekük taníttatásáról gondoskodni.

Az oktatásba történő bekapcsolódásra vonatkozó főbb előírások:

Beiratkozás

- Az óvodába a 3. életévet betöltött gyermek vehető fel.
A beiratkozásra meghatározott időt a helyben szokásos módon közzé kell tenni.

A gyermek felvétele, átvétele

- Az óvoda - beleértve a kijelölt óvodát is - köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles / 5 évet az adott nevelési évben betöltő /gyermeket, akinek:
 - lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye a körzetében található.
A halmozottan hátrányos helyzetű és a sajátos nevelési igényű gyermek felvételét csak helyhiány miatt tagadhatja meg.

Tankötelezettség teljesítésének elmulasztása

- Ha a gyermeket az óvodába nem írták be az óvodavezető jelzi az illetékes jegyzőnek.

1.2 Az esélyegyenlőség, valamint az egyenlő bánásmód követelményének betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében:

- a beiratkozás időpontját ki kell függeszteni az óvoda bejáratánál jól látható helyen tájékoztatót kell készíteni a beiratkozással, óvodai felvétellel, átvétellel kapcsolatos szülői kötelezettségekről, valamint az eljárás alapvető szabályairól
- a beiratkozáskor tájékoztatni kell az érintetteket, az. önkormányzati, támogatások igénylésének lehetőségéről.
- beiratkozáskor át kell adni az intézmény házirendjének egy példányát.
 - a beiratkozások időtartama alatt, és a pótbéiratás során is ellenőrizni kell, hogy gyermek felvételének megtagadása történt-e, ha igen, az jogszerű volt-e.
 - gyermek átvételre vonatkozó kérelem esetén ellenőrizni kell, hogy az átvétel elutasítása történt-e, ha igen, az jogszerű volt-e.

1.3. A feladatellátás célja

Az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosítása az oktatásba történő bekapcsolódás során.

1.4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

Az esélyegyenlőség biztosítása érdekében a beíratási, előjegyzési napló zárásakor statisztikát kell készíteni: a beiratkozási igényekről, a felvételt nyert, és az elutasított tanulók számáról, valamint az elutasítás okáról, az átvételi igényekről, az átvett és az elutasított gyermekek számáról, valamint az elutasítás okáról:

- meg kell őrizni a jegyző felé tett jelzéseket a beíratások elmulasztásáról.
- szükség szerint javaslatot kell készíteni a fenntartó, illetve az érintett óvodák felé az oktatásba történő bekapcsolódás esélyegyenlősége biztosításáért.

2. Követelmények teljesítéséhez tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

2.1. A területre vonatkozó szabályozás

Az óvodai követelmények teljesítésének intézményi háttere:

A vonatkozó előírásokat a Köznevelési törvény 67. §-a, valamint a 11/1994. (VI. 8.) Korm. rendelet 23. §-a határozza meg.

A fentiek alapján az óvodavezető a szülő kérelemre:

- részben vagy
- egészen felmentheti a gyermeket az óvodába járás alól.

A felmentés feltételei közé tartozik, a gyermek:

- egyéni adottsága.
- sajátos nevelési igénye, valamint
- sajátos helyzete.

Az óvoda szakmai hozzáállása:

Az óvodai követelmények teljesítésére vonatkozó előírásokat:

- Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja 137/1996. Korm. Rend.
- a Helyi Óvodai Pedagógiai Program határozza meg.

Az óvoda által rendelkezésre álló taneszköz és felszerelések:

Az óvodában alkalmazandó kötelező minimális eszköz, és felszerelések jegyzékét a köznevelési törvény tartalmazza. Az óvodában törekednie kell arra, hogy minél több és a

pedagógia során minél hatékonyabban alkalmazható nevelést és oktatást segítő és támogató eszközei legyenek.

2.2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

- Az óvodai nevelés alól történő felmentéssel kapcsolatos feladatok:
 - a szülő kérelmének jegyzői elbírálása, majd határozat a döntésről
 - elbírálás előtt az orvosi véleményének, védőnői véleményének bekérése
- Az óvoda szakmai hozzáállása:
 - a pedagógus továbbképzés tudatos irányítása:

Az óvoda a gyermeki kudarcok leküzdésének, az esélyegyenlőség megteremtésének egyik meghatározó feltétele, hogy szakmailag felkészült nevelők már az óvodáskor kezdeti szakaszán felismerjék azokat a hátrányokat, akadályokat, amelyek a gyermek fejlődését nehezítik. Ezért fontos feladat az olyan tudatos továbbképzési rendszer kialakítása, elfogadtatása a nevelőtestülettel, mely kiemelt figyelemmel kezeli a hátrányokat, akadályokat.

Törekedni kell a Nevelési Programhoz kapcsolódó szakvizsgázott ellátottság javítására.
 - Az adott pedagógus által készített és alkalmazott nevelési feladatokon keresztül - az óvoda - jelentősen befolyásolni tudja az egyes követelmények teljesítésével kapcsolatos esélyegyenlőséget.
- A pedagógus feladata, hogy olyan fejlesztési tervet állítson össze és a fejlesztést úgy alkalmazza, hogy azzal ne sértse a gyermek, esélyegyenlőségét.
 - A pedagógus további feladata, hogy az egyes pedagógiai módszereket úgy alkalmazza, hogy azzal ne sértse az esélyegyenlőség követelményét.
- Az óvoda által rendelkezésre álló eszköz és felszerelések bővítése, pótlása, szinten tartása.

2.3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy

- az óvoda biztosítson megfelelő szakmai, és intézményi háttérrel az intézménnyel jogviszonyban lévő gyermek számára.

2.4. A feladatok ellátásának, dokumentálása

A rendszeres óvodába járás alól történő felmentéssel kapcsolatos dokumentálási feladatok:

- - a beérkezett jegyzői felmentési ügyiratokat meg kell őrizni.

Az óvoda által rendelkezésre álló taneszközökkel, felszerelésekkel kapcsolatos ellenőrzés.

3. Mulasztásokkal kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

3.1. A területre vonatkozó szabályozás

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat:

- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény
- a 1/1994. (VI. 8.) Korm. rendelet, valamint - a/, intézményi házirend határozza meg.

3.2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályok:

A mulasztásokkal kapcsolatos szabályokat, valamint a mulasztás igazolásának konkrét formáit, módját, határidejét a házirend szabályozza.

Az igazolatlan mulasztással kapcsolatos feladatok:

- Az óvoda köteles a szülőt - az igazolatlan mulasztás következményeire való figyelmeztetés mellett - értesíteni.
- Ha a szülő értesítése ellenére a gyermek ismételt igazolatlanul mulaszt, az. óvoda a gyermekjóléti szolgálat közreműködését igénybe véve keresi meg a gyermek szülőjét.

3.3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja:

az igazolatlan mulasztások számának minél kisebbre történő szorítása.

3.4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A dokumentálás, mérés módja, eszközei:

Az óvodavezetőnek és csoportokban dolgozó óvodapedagógusoknak dokumentálniuk kell:

- a gyermek igazolatlan hiányzását
- a szülő értesítését
- szülővel folytatott megbeszélés eredményét, a megtett intézkedéseket (gyermekjóléti szolgálat értesítését, jegyző értesítését).
- az intézkedések eredményeit, hatását stb.

4. Csoport vagy személy jogellenes elkülönítéséhez kapcsolódó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

4.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabályokat :

- az esélyegyenlőségről szóló 2003. évi CXXV. törvény tartalmazza.

A törvény 10. § (2) bekezdése értelmében jogellenes elkülönítésnek minősül az a magatartás, amely... egyes személyeket vagy személyek csoportját másoktól - tárgyilagos mérlegelés szerinti ésszerű indok nélkül - elkülönít.

A jogellenes elkülönítés az, ha valakire vagy valakikre sajátos szabályokat alkalmaznak, őket a többiekhez képest eltérően, valamilyen társadalmi értelemben vett hátrányt okozóan kezelik.

Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt:

- neme,
- faji hovatartozása,
- bőrszíne,
- nemzetisége,
- nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása,
- anyanyelve,
- fogyatékosága, egészségi állapota,
- vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- politikai vagy más véleménye,
- családi állapota.
- társadalmi származása, ill. vagyoni helyzete
- foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama.
- érdekképviselőhöz való tartozása.
- egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője miatt részesül más, összehasonlítható helyzetben levő személyhez vagy csoporthoz képest kedvezőtlenebb bánásmódban.

4.2. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az intézményben ügyelni kell arra, hogy az egyenlő bánásmód követelmény ne sérüljön valamely személy, vagy csoport

- intézménybe való felvétele, átvétele során.
- elkülönítése során az intézményen belül, illetve az intézmény által szervezett óvodán kívüli rendezvényen való részvételének lehetőségében,
- a követelmények teljesítésének értékelésekor.
- a mulasztások kezelésénél (igazolt, vagy igazolatlan)
- a gyermek balesetet követő ellátásakor, illetve a gyermekbalesetek kivizsgálásakor, méltóságát sértő bánásmód során.

4.3. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy

- az intézményben a jogellenes elkülönítés valamennyi formájának kialakulását, fenntartását megakadályozza.
- megakadályozza a gyermek, illetve a szülői közösségekben a jogellenes elkülönítés kialakulását, pozitívan befolyásolja a másság elfogadását.

4.4. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A feladat ellátásának mérése, nyomon követése a következő módon történik:

- vizsgálni kell a beíratási, átvételi kérelmek elutasítását a jogellenes elkülönítés szempontjából.
- ellenőrizni kell az óvodai csoport kialakítások eredményének szempontjait, azok nem esnek-e a jogellenes elkülönítés fogalmi körébe.
- az intézményen belül az egyes személyek, illetve csoportok elkülönítésére tett javaslatot az elkülönítés szempontjaival és indoklásaival megadni, ahol a szempontok csak pedagógiai alátámasztott, szakmai érvek lehetnek.

5. Az oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások, és az oktatással kapcsolatos jutalmazások témaköréhez tartozó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

5.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó szabályokat:

- a közoktatási törvény.
- az intézmény szervezeti és működési szabályzata, valamint - az intézmény házirendje tartalmazza.

5.2. Az ellátandó konkrét feladatok

A feladatok a következők:

- Minden gyermeknek egyenlő feltételek mellett kell biztosítani a neveléshez oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatásokat, a szolgáltatások igénybevételének módjáról, lehetőségéről, feltételeiről minden szülőt tájékoztatni kell:
- az ellenszolgáltatás fejében igénybe vehető foglalkozások.

5.3. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása az intézményi szolgáltatások terén.

5.4. A feladatok ellátásnak nyomon követése

Feljegyzést kell készíteni az intézményi szolgáltatások igénybevételével kapcsolatban.

III. F e j e z e t

Családi háttérből adódó feladatok

A családi háttérből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatok a következő témakörök mellé csoportosíthatók:

- így a családi háttér iskolai végzettsége.
- a csonka család okozta problémák, feladatok.
- a család szociális, anyagi helyzete.

A családi háttérből adódó, az egyes témaköröknél azonosításra kerülő problémák, valamint az intézmény által ellátandó feladatok és alkalmazható eszközök sokszor egymással szoros kapcsolatban vannak, valamely helyzet adott gyermekeknél halmozódva jelenhet meg. Ez külön odafigyelést igényel az intézmény részéről.

1. A családi háttér iskolai végzettségéhez kapcsolható esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

1.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó közvetlen szabályozás nincs, de a közoktatási törvény és a végrehajtási rendeletei, valamint egyes intézményi dokumentumok érintik a gyermekeket, a családi háttérben tapasztalható iskolai végzettség miatti egyenlőtlenségét.

1.2. Az iskolai végzettséggel kapcsolatban felmerülő, a tanulók esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A családi háttér iskolai végzettség szempontjából:

- adott gyermek esetén lehet ösztönző, illetve
- a gyermek tehetség kibontakozását, illetve fejlődési ütemét hátrányosan befolyásoló.

A családi háttér iskolai végzettsége pozitívan hat általában a gyermekekre akkor, ha

- a szülők, illetve az egyik szülő diplomás, mivel elvárásként fogalmazódik meg a gyermekkel szemben
- a szülők nem diplomások, de a szűk családi környezetben valakinek sikeresen alakult az életpályája a magasabb iskolázottsága révén.
- a szülők alacsony, vagy közepes iskolázottságúak, és a gyermekük elé a magasabb iskolai végzettséget, és az általa remélt jobb munkalehetőség reményét vetítik.

A családi háttér iskolai végzettsége ugyanakkor negatívan is hathat a tanulóra akkor, ha

- a szülők alacsony, vagy közepes iskolázottságúak, a gyermekükre nem fordítanak különösebb figyelmet, nem biztatják, támogatják törekvéseit,
- a szülők diplomások, és gyermeküket - a gyermek tehetségének, szándékának, érdeklődési körének figyelembe vétele nélkül - irányítják.

1.3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az óvodapedagógus feladata az, hogy

- felmérje, megítélje valamely gyermek képességét, erősségeit és gyengeségeit,
- felismerje a családi háttér iskolai végzettségéből eredő támogatás hiányát (egyik oldalról „ezt neked tudnod kell”, a másik oldalról „ha akarnék, sem tudok segíteni”).
- a fogadóórák rendszerén keresztül felmérje a gyermekekkel szemben megfogalmazott szülői elvárásokat,
- munkája során felismerje a gyermekekre nehezedő - indokolatlannak tűnő - szülői elvárást, és azt a szülővel való kommunikáció, együttműködés keretében kezelje (lásd együttműködés az óvodával rész).

- gyengébb képességű gyermeknél javasolja az irányított, fejlesztésben való részvételt.
- teremtsen meg az óvodai nevelés során a differenciálás kereteit, és alkalmazza azokat
- az óvoda által szervezett kulturális programok (mozi, színház, kirándulás stb. látogatás).

1.4. A feladatellátás célja

A családi háttér iskolai végzettségéből fakadó esélyegyenlőség biztosítási feladatának legfőbb célja, az esélyegyenlőtlenségek megszüntetése a pedagógus a szülő együttműködésével, valamint az intézmény által biztosított egyéb eszközökkel.

1.5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A családi háttér iskolai végzettségéből fakadó intézményi feladatellátás nyomon követése, ellenőrzése a következő számadatok, és információk szerint történik:

- az óvoda által szervezett programok száma, valamint a résztvevők létszáma, a pedagógusok jelzése a kezdeményezett beszélgetések eredményéről.

2. Csonka családdal kapcsolatos esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

2.1. A területre vonatkozó szabályozás

A csonka családdal kapcsolatos jogszabályi háttérként közvetlenül csak az esélyegyenlőségi törvény vehető figyelembe, mely szerint nem szabad hátrányosan megkülönböztetni az ilyen családban nevelkedő tanulókat.

2.2. A csonka családdal kapcsolatban felmerülő, a gyermek esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A csonka családban nevelkedő gyermek esetében a gyermek esélyegyenlőségét hátrányosan befolyásolja:

- elvált szülők esetében a két szülő közötti konfliktus, esetenként az eltérő nevelési módszerek, eszközök használata.
- gyakran kevesebb figyelem jut a gyermekre,
- előfordul csak a gyermekre koncentráció, ami már gátolhatja a gyermek egyéniségének, saját világképeének kialakulását, közösségekbe való beilleszkedését.
- a gyermek érzelmileg bizonytalan, egyes esetekben kiszolgáltatottá válhat,
- anyagi problémák is jelentkeznek.

1.3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

Az óvoda feladata az, hogy

- a csonka családban élő gyermekek személyiségfejlődését a pedagógus fokozottan figyelemmel kísérje.
- az óvodapedagógusnak és a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős beszélgetést kezdeményezzen a szülővel, segítse a problémáinak megoldását.
- törekedni kell arra, hogy a gyermekkel a csoportos óvodapedagógus, bizalmi kapcsolatot építsen ki, s problémáit feltárja, hogy azon segíteni lehessen.
- a hátrányos környezeti és eltérő fejlődési ütemű gyermekek részére biztosítani kell a differenciált nevelést, oktatást.
- ha a gyermeknél a szülőkkel történő megbeszélés után sem kezdődik meg pozitív változás, az óvodapedagógusnak kezdeményeznie kell, hogy a szülők a gyermeket szakemberhez (pszichológushoz, nevelési tanácsadóknak) vigyék.

2.4. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a csonka család miatt a gyermekre nehezedő terheket felismerje és segítse a családot a problémák megoldásában.

2.5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

- csonka családokkal kapcsolatos feladatellátás közvetlenül nem mérhető.
- ha különös figyelmet igénylő a család és ha szükséges az óvodapedagógus feljegyzései alapján történik, melyekben leírják a csonka családban nevelkedő gyermek személyiségével, illetve a szülőkkel, a gyermek és ifjúságvédelmi felelőssel folytatott megbeszélések tapasztalatait.

3. A család szociális, anyagi helyzetéből fakadó esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

3.1. A területre vonatkozó szabályozás

A család szociális, anyagi helyzetével kapcsolatban a következő szabályozásokat kell figyelembe venni:

- az esélyegyenlőségi törvény,
- a közoktatásról szóló 1993. évi törvény.
- 1 I /1994. (VI. 8.) Kormányrendelet.
- az intézményi házirend.
- a szervezeti és működési szabályzat.

3.2. A család szociális, anyagi helyzetéből fakadó a gyermek esélyegyenlőségét befolyásoló helyzetek, problémák

A család szociális helyzetéből fakadó problémák a következők lehetnek:

- a gyermek szociális viselkedése nem megfelelő,
- a nem megfelelő életvitelű családban, a rendezetlen családi viszonyok között, a rendszertelen életmód mellett a gyermek fejlesztése nehéz.
- a családnak a szociális helyzetéből fakadóan nincsen meg a gyermek harmonikus otthoni fejlődését elősegítő körülmények, eszközök, a gyermek ingerszegény környezetben él.

A család anyagi helyzetéből adódó problémák jellemzően a következők:

- a család nem, vagy nehezen tudja biztosítani a gyermek megfelelő fizikai és szellemi fejlődéséhez szükséges szükségleteket biztosítani, így:
 - egyes esetekben még az étel biztosítása is gondot jelent.
 - a ruházat minősége, mennyisége nem megfelelő,
 - játékeszközök nem állnak rendelkezésre
 - otthon nincsen a gyermeknek az ismeretei bővítéséhez szükséges eszköz háttér (könyvek, stb.)
- az anyagi helyzet miatt nem kísérik kellő figyelemmel a gyermek fejlődését, - a szülők plusz munkát vállalnak az anyagi helyzetük növelésére. így a gyermekre nehezebben tudnak figyelni.
- egyes családok a látszat fenntartása érdekében sok mindent anyagi lehetőségeiken felül vállalnak.

3.3. Az esélyegyenlőség, illetve az egyenlő bánásmód követelményeinek betartása érdekében ellátandó konkrét feladatok

A szociális és anyagi helyzet miatt ellátandó intézményi feladatok:

a) *A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet feltárása:*

- az óvodapedagógusnak törekednie kell arra, hogy megismerjék a tanuló életkörülményeit.
 - a fogadóórák,
 - a szülő, illetve a pedagógus által kezdeményezett beszélgetések, valamint
 - a családlátogatás tapasztalatai alapján
- b) *A nem megfelelő anyagi és szociális helyzet javítása, kompenzálása:*
- ha a pedagógus a gyermek nem megfelelő szociális és anyagi helyzetét tapasztalja köteles tájékoztatni erről az óvodavezetőt,
 - a óvodapedagógus, illetve az óvodavezető tájékoztatja a fenntartói arról, ha tudomására jut az, hogy a gyermek étkeztetése nem megfelelő, és javasolja, hogy a család támogatást kapjon.
 - az óvodavezető értesíti az illetékes jegyzőt a tanuló rászorultságáról, illetve tájékoztatja a szülőt arról, hogy a helyi önkormányzathoz segítségért fordulhat.
 -

3.4. Feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a gyermek a családok anyagi és szociális helyzetéből fakadó különbségeit:

- saját eszközökkel,
- a család és más szakintézmények bevonásával,
- a fenntartó közreműködésével a lehető legkisebbre csökkentse.

3.5. A feladatok ellátásának mérése, dokumentálása

A feladatok mérése az alábbiak szerint mérhető:

- a gyermek anyagi-szociális helyzete miatti családlátogatások száma.
- a pedagógusok jelzéseinek száma a gyermek nem megfelelő anyagi és szociális helyzet miatt.
- az óvodavezetőnek - a gyermek lakóhelye szerint illetékes jegyző felé tett észrevétele, szociális ellátás kezdeményezéseinek száma.

IV. F e j e z e t

Együtműködés

Az óvodával kapcsolatos együttműködés területén, külön feladatcsoportot képeznek:

- a megfelelői óvodai légkörrel, az intézményi lehetőséggel kapcsolatos feladatok,
- a gyermek védelmével összefüggő együttműködési feladatok, valamint - az óvoda szülőikkel, a gyermekközösséggel való együttműködési tevékenysége.

1. A megfelelő óvodai légkörhöz, az intézményi lehetőséghez kapcsolódó esélyegyenlőségi és egyenlő bánásmód biztosításával összefüggő feladatok

1.1. A területre vonatkozó szabályozás

A területre vonatkozó központi szabályozás csak érintőleges, a tényleges szabályokat az intézményi:

- minőségirányítási program.
- aházirend, valamint
- a szervezeti és működési szabályzat határozza meg.

1.2. A megfelelő óvodai légkörrel, intézményi lehetőséggel kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A gyermeki esélyegyenlőség, és egyenlő bánásmód követelményének biztosításával kapcsolatban a következő sajátos helyzetek, problémák merülhetnek fel:

- A megfelelő óvodai légkör az intézmény és egyes kiemelt partnerei véleményével mérhető. Ilyen kiemelt partner csoportok a pedagógusok és a szülők.
- Az óvoda légkörére pozitívan hatnak olyan körülmények, melyeknek anyagi vonzata van (pl. rendezett, esztétikus környezet, a biztonságos óvodai eszközök)
- Az intézmény által nyújtott lehetőséget befolyásolják: a szokások, a korábbi években biztosított lehetőségek (melyeket az intézmény figyelembe vesz a költségvetésében, az pedagógusok feladatmegosztásánál).

1.3. Az ellátandó konkrét feladatok

A megfelelő óvodai légkör, valamint az intézményi lehetőséggel kapcsolatos együttműködési feladatok a következők:

- egyeztetés az óvoda és fenntartó között:
 - a minőségirányítási programban meghatározott célokkal kapcsolatban, az intézmény költségvetési javaslata, és annak módosítása vonatkozásában, az intézményi lehetőségek szélesítésével kapcsolatban (felszerelések, anyagi eszközök).
- a szülők folyamatos tájékoztatása, és a szülői igények, elképzelések figyelembe vétele.
- a pedagógusok és az intézményvezető közötti folyamatos párbeszéd a megfelelő intézményi légkör kialakítására és fenntartására, valamint az intézményi lehetőségek növelésére és kihasználására.
- az intézménynek az intézményi légkör javítása érdekében szükség szerint közre kell működnie a gyermekjóléti szolgálattal, illetve más szakintézménnyel, a védőnővel, a óvodaorvossal stb.

1.4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, a gyermekek számára kellemes, biztonságot nyújtó intézményi légkör biztosítása, az intézményi lehetőségek minél jobb kihasználása, bővítése az intézménnyel együttműködő partnerek közreműködésével.

1.5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése során feljegyzést kell készíteni: az intézmény partnereinek intézményi légkörre vonatkozó jelzéseiről.

- az intézmény fenntartóval folytatott egyeztetéseiről.
- az intézmény által nyújtott lehetőségekről, és az intézmény felé beérkező igényekről, az intézmény által igénybe vett olyan eszközökről, melyek az óvodai légkör javítását célozzák.

1.5.1. A területre vonatkozó szabályozás

A gyermek védelmével kapcsolatos szabályokat érinti:

- a közoktatásról szóló törvény,
- a közoktatási törvény végrehajtási rendelete, továbbá
 - az 1997.évi XXXI. törvény és végrehajtási rendeletei, valamint
 - a helyi önkormányzat szociális és gyámügyi rendeletei.

Az ellátandó feladatok körére előírásokat határozhatnak meg a pedagógusok. - különösen a gyermek és ifjúságvédelmi feladatokat ellátó személy - munkaköri leírásai.

A gyermek védelmével kapcsolatban előírásokat fogalmaz meg továbbá:

- az intézmény SZMSZ-e, valamint
- a házirend.

A gyermek személyiségét, emberi méltóságát és jogait tiszteletben kell tartani, és védelmet kell számára biztosítani fizikai és lelki erőszakkal szemben. A gyermek nem vethető alá testi fenyegetésnek, kínzásnak, kegyetlen, embertelen megalázó büntetésnek vagy bánásmódnak.

1.5.2. A gyermek védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A gyermek védelmével kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák a következők lehetnek:

- a) a gyermek a család anyagi helyzete miatti problémák.
- b) a gyermek szociális helyzete miatti problémák.
- c) a gyermek egészségügyi helyzete miatti problémák.
- d) az intézményi baleset-megelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatos problémák,
- e) a gyermek általános egészségügyi helyzetével kapcsolatos problémák.

A fenti problémák külön-külön és együttesen is a gyermek különböző szintű veszélyeztetettségét jelzi.

1.5.3. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézménynek a gyermek anyagi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai: -- a gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, illetve a problémát ismerő óvodapedagógus, a gyermek anyagi veszélyeztetettsége esetén kezdeményezi, hogy a támogatást természetbeni ellátás formájában lenne célszerű nyújtani.

- a gyermek étkeztetésének, támogatása érdekében.

Az intézménynek a gyermek egészségügyi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:

ha a gyermek egészségügyi állapota indokolja, mozgásfejlesztési, gyógytestnevelési foglalkozásra kell javaslatot tenni és a szülőt a javaslatról tájékoztatni kell

Az. intézménynek a baleset-megelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatos együttműködési feladatai:

- a óvodásokat tájékoztatni kell az intézmény játékeszközeinek helyes használatáról és betartásukat meg kell követelni
- az intézmény tájékoztassa a fenntartót az intézményben található balesetveszélyről, tegyen javaslatot a balesetveszély elhárítására.
- minden esetben jegyzőkönyvet vegyen fel az intézményben előforduló balesetekről és azt töltsse ki az Oktatási Hivatal oldalán, majd 1 pld a szülőnek adjon át.
- minden esetben gondoskodjon a balesetek kivizsgálásáról.

Az intézménynek a gyermek általános egészségügyi helyzetével kapcsolatos együttműködési feladatai:

- az intézmény feladata, hogy az egészségnevelési programját minden gyermekre kiterjesztve hajtsa végre.

Kapcsolatot tart a gyermekjóléti szolgálattal:

- segítséget kér a gyermekjóléti szolgálattól akkor, ha a gyermeket veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudja megszüntetni.
 - gyermekbántalmazás védelme esetén értesíti a gyermekjóléti szolgálatot.
- részt vesz a gyermekjóléti szolgálat felkérésére a szolgálat által kezdeményezett esetmegbeszéléseken.

1.5.4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja a gyermek veszélyeztetettségének felismerése, a felismerést követően a veszélyeztetettség megszüntetése az intézmény által rendelkezésre álló eszközökkel, valamint az intézményen kívüli együttműködő partnerekkel.

1.5.5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése:

- a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatot ellátó szernély.
- az óvodapedagógus, valamint

- az óvodavezető feljegyzéseivel történik.

3. Az óvoda a szülőkkel, a gyermekközösséggel való együttműködési tevékenységével összefüggő esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód biztosításával kapcsolatos feladatai

3.1. A területre vonatkozó szabályozás

A gyermek védelmével kapcsolatos szabályokat érinti:

- a közoktatásról szóló törvény, (különösen a 2. § (2) bekezdés) - a közoktatási törvény végrehajtási rendelete, továbbá
- az intézmény SZMSZ-e, valamint
- a házirend.

3.2. Az óvoda kapcsolata, együttműködése a szülőkkel, gyermekközösséggel

A közoktatási törvény az alapelvek között rögzíti, hogy az óvoda a *Közoktatási törvényben* meghatározott feladatai ellátásának keretei között - felelős a gyermekek testi, értelmi, érzelmi, erkölcsi fejlődéséért, a gyermekközösség kialakulásáért és fejlődéséért.

Ennek érdekében:

- a gyermek személyiségének fejlesztésében, képességeinek kibontakoztatásában együtt működik a szülővel.
- a nevelés és az oktatás terén vállalt feladatainak gyakorlása során köteles tiszteletben tartania szülőknek, illetve a gyámnak azt a jogát, hogy vallási és világnézeti meggyőződésüknek megfelelő oktatásban és nevelésben részesülhessenek gyermekeik.

3.3. Az ellátandó konkrét feladatok

Ellátandó feladatok:

Az intézményben legalább a nevelési év kezdése előtt át kell tekinteni az intézmény és a szülőkkel való együttműködés és kapcsolattartás belső szabályozását.

- Gondoskodni kell arról, hogy a szülők megkapják év elején, illetve változást követően a házirend egy-egy példányát.
- Az óvodában segíteni kell a szülői szervezet működtetését.

3.4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja a szülőkkel való együttműködés kereteinek megfelelő szabályozása, és az együttműködés folyamatos biztosítása.

3.5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése:

- a szülői szervezet működésének figyelemmel kísérésével, tájékoztatókkal történik.

V. Fejezet

A szülő jogai és kötelezettségei

A szülő jogaival és kötelezettségeivel kapcsolatos intézményi feladatok több korábban tárgyalt témakörhöz is kapcsolódik. Így itt csak az egyes feladatok összefoglalva jelennek meg.

1. A területre vonatkozó szabályozás

A szülő jogaival és kötelezettségeire vonatkozóan szabályokat állapít meg: - a közoktatásról szóló törvény 14. §-a. valamint

- az 1997. évi XXXI. tv. 12. §-a.

A területre vonatkozó szabályokat meghatározhat még az intézmény házirendje is. Az általános szülői jogokat és kötelezettségeket az 1997. évi XXXI. törvény határozza meg a következők szerint:

A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke:

- testi.
- értelmi.
- érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket - különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást
- neveléshez- oktatásához
- az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.

A gyermek szülője jogosult arra, hogy a gyermeke nevelkedését segítő ellátásokról tájékoztatást, neveléséhez segítségei kapjon.

A gyermek szülője - ha törvény másként nem rendelkezik - jogosult és köteles gyermekét annak:

-személyi és vagyoni ügyeiben képviselni.

A gyermek szülője köteles:

- gyermekével együttműködni, és emberi méltóságát tiszteletben tartani.
- gyermekének jogai gyakorlásához iránymutatást, tanácsot és segítséget adni.
- gyermeke jogainak érvényesítése érdekében a szükséges intézkedésekkel megtenni.
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel és szervezetekkel, továbbá a hatóságokkal együttműködni.

A szülő közoktatási törvény szerinti kötelessége, hogy

- gondoskodjon gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételekről, biztosítsa gyermeke tankötelezettségének vagy fejlesztő felkészítésben való részvételi kötelezettségének teljesítését.
- figyelemmel kísérje gyermeke fejlődését.
- rendszeres kapcsolatot tartson a gyermekével foglalkozó óvodapedagógusokkal, és részükre a szükséges tájékoztatást megadja.
- elősegítse gyermekének a közösségbe történő beilleszkedését, az óvoda rendjének, a közösségi élet magatartási szabályainak elsajátítását,
- megtegye a szükséges intézkedéseket gyermeke jogainak érvényesítése érdekében.
- tiszteletben tartsa az óvoda vezetője, óvodapedagógusai, alkalmazottai emberi méltóságát és jogait.

A szülő közoktatási törvény szerinti joga, hogy

- megismerje a nevelési-oktatási pedagógiai programjai, házirendjei, tájékoztatást kapjon az abban foglaltakról,
- gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről rendszeresen részletes érdemi tájékoztatást. neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon,
- írásbeli javaslatát a nevelési-oktatási intézmény vezetője, a nevelőtestület, a pedagógus megvizsgálja, és arra a megkereséstől számított tizenöt napon belül érdemi választ kapjon,
- a nevelési-oktatási intézmény által meghatározott feltételek mellett kérje, hogy gyermeke a nem kötelező foglalkozásokat igénybe vehesse, illetve ilyen foglalkozás meg szervezését kezdeményezze.
- a nevelési-oktatási intézmény vezetője vagy a pedagógus hozzájárulásával részt vegyen a foglalkozásokon.
- kezdeményezze szülői szervezet (közösség) létrehozását, és közreműködjön annak tevékenységében,
- személyesen vagy képviselői útján - jogszabályban meghatározottak szerint - részt vegyen az érdekeit érintő döntések meghozatalában, a nevelési-oktatási intézmény irányításában.
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

2. A szülők kötelezettségeivel, jogaival kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák

A szülők kötelezettségeivel, jogaival kapcsolatos sajátos helyzetek, problémák a következők lehetnek:

- A különböző szülői csoportok eltérő mértékben élnek jogaikkal, így az iskolázottabb, tehetősebb szülők aktívabban, így előállhat olyan helyzet, hogy a szülők képviselői olyan javaslatokat hagynak jóvá, olyan döntéseket hoznak, mely nem veszi figyelembe a kevésbé iskolázott, és rosszabb anyagi körülmények között élő családok helyzetét.
- A szociális és anyagi nehézségekkel küzdő családok nehezen tudják teljesíteni valamennyi kötelezettségeiket, mivel beállítottságuk, illetve az anyagi problémák leküzdésére irányuló tevékenységük akadályozza őket ebben.

3. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézmény által ellátandó feladatok:

-tájékoztatási tevékenységgel segíteni kell a szülőket abban, hogy megismerjék kötelezettségeiket és jogaikat.

4. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy az intézmény segítse és figyelemmel kísérje a szülők kötelezettségének teljesítését, valamint a jogaik érvényesítésére vonatkozó tevékenységüket.

5. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás dokumentálása, nyomon követése úgy történik, hogy

- a gyermekek részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, és ezek elsajátításáról meggyőződjön; ha észleli, hogy a gyermek balesetetszenved, vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye.
- közreműködjön a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában, a gyermek, fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában, megszüntetésében. – a gyermek, életkorának, fejlettségének figyelembevételével elsajátíttassa a közösségi együttműködés magatartási szabályait, és törekedjék azok betartatására.
- a szülőket gyermekük nevelésével és oktatásával, fejlődésével kapcsolatosan, továbbá a szülőket az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztassa, a szülőt figyelmeztesse, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- a szülő javaslataira, kérdéseire érdemi választ adjon.
- a gyermekek és szülők emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa.
- a gyermekek, részére az etikus viselkedéshez szükséges ismereteket átadja, - ellátja a gyermek jogokkal kapcsolatos legfontosabb tájékoztatási feladatokat.

6. Az ellátandó konkrét feladatok

A pedagógus feladata, hogy a jogait úgy gyakorolja, hogy figyelembe veszi a gyermek esélyegyenlőség, és egyenlő bánásmód követelményét, így pl.:

- alkalmazza a differenciált nevelést.
- a hátrányos megkülönböztetés nélkül, objektíven értékeli a gyermek fejlődését
- támogatást és biztatást ad a nem megfelelő családi háttér miatt kudarcokkal küzdő gyermek számára.
- a kötelezettségeit úgy teljesítse, hogy a gyermek megfelelő irányban fejlődjön.

7. A feladatellátás célja

A feladatellátás célja, hogy a pedagógusok a jogaik gyakorlása és kötelezettségeik teljesítése során maximálisan ligyelembe vegyék a gyermek esélyegyenlőség, illetve egyenlő bánásmód biztosításának követelményét.

8. A feladatellátás nyomon követése

A feladatellátás nyomon követése az intézménybe beérkezett, a pedagógusok tevékenységével kapcsolatba hozható érdeksérelmekről készített bejelentések számával, tartalmával, és a kivizsgálás eredményével történik.

VI. Fejezet

A gyermek jogai és kötelezettségei

1. A területre vonatkozó szabályozás

A gyermek jogaira és kötelezettségeire vonatkozóan szabályokat állapít meg:

- a közoktatásról szóló törvény, valamint
- a végrehajtási rendelete.
- az intézmény házirendje.

1.1. Gyermeki jogok a közoktatási törvény szerint

A Közoktatási törvény 10. § (1) bekezdése szerint a gyermeknek, joga, hogy nevelési, illetőleg nevelési-oktatási intézményben biztonságban és egészséges környezetben neveljék és oktassák, óvodai életrendjét, pihenőidő, szabadidő, testmozgás beépítésével, étkezési lehetőség biztosításával életkorának és fejlettségének megfelelően alakítsák ki.

A gyermeknek, joga, hogy

- képességeinek, érdeklődésének, adottságainak megfelelő nevelésben és oktatásban részesüljön, nemzeti, illetőleg etnikai hovatartozásának megfelelő) nevelésben és oktatásban részesüljön;
- részére az állami és helyi önkormányzati nevelési intézmény pedagógiai programjában és tevékenységében a nevelés során a tájékoztatás nyújtása és az ismeretek közlése tárgyilagosan és többoldalú módon történjék;
- személyiségi jogait, így különösen személyiségének szabad kibontakoztatásához, való jogát, önrendelkezési jogát, cselekvési szabadságát, családi életéhez és magánélethez való jogát az óvoda, tiszteletben tartsa, e jogának gyakorlása azonban nem korlátozható másokat e jogainak érvényesítésében, továbbá nem veszélyeztetheti a saját és társai, a nevelési-oktatási intézmény alkalmazottai egészségét, testi épségét.
- állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban - különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban - részesüljön, s életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért;
- az oktatási jogok biztosához forduljon.

1.2. A gyermek kötelezettségei a közoktatási törvény szerint

A gyermek köteleessége, hogy

- életkorához és fejlettségéhez, igazodva, pedagógus felügyelete, szükség esetén irányítása mellett - a házirendben meghatározottak szerint - közreműködjön saját környezetének megóvásában.

2. Az ellátandó konkrét feladatok

Az intézmény feladata, hogy

- biztosítsa a gyermeki jogokat valamennyi gyermek számára, a jogok biztosítása terén érvényesüljön az esélyegyenlőség, és az egyenlő bánásmód követelménye,
- a feltárt okokat orvosolja az intézmény által alkalmazható eszközökkel, illetve más szerv, intézmény segítségével, közreműködését kérje.

XIV. ÓVODAI INTEGRÁCIÓS PROGRAM

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek fejlődésének elősegítése

Bevezető

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek iskolai sikerességének záloga a megfelelő minőségű és időtartamú óvodáztatásuk. Az iskoláskor kezdetéig a gyerekek fejlődésének üteme messze meghaladja a későbbi életszakaszok fejlődésének sebességét. Az élet első éve meghatározó jelentőségűek az idegrendszer, a tanulás, az adaptációs készségek alakulásában. Az alapvető készségek, melyek a sikeres iskolakezdés feltételei, kisgyermekkorban, óvodáskorban az agyi érési folyamatok lezárulásáig - megterhelés nélkül - rendkívül hatékonyan fejleszthetők. A kisgyermekkorban történő pedagógiai támogatás jelentősen csökkentheti a későbbi iskolai kudarcokat.

A szegényebb családok gyermekei öt éves korukra lényegesen elmaradnak kognitív fejlődésükben kedvezőbb helyzetű társaikhoz képest. Az elmaradás oka a gyermeki fejlődés nem megfelelő ösztönözése a szülők korlátozott erőforrásai, a megélhetési nehézségek okozta terheltség és az otthoni környezet hiányosságai miatt. Tudatos óvodai pedagógiai munkára van szükség ahhoz, hogy a hátrányokat az óvodai nevelés csökkenteni tudja.

A szülőkkel való együttműködés az otthon és az óvoda világának találkozásával, a szülők és nevelők közötti kölcsönös tisztelet alapján valósítható meg, melyben az óvodapedagógusoknak helyzetüknél és képzettségüknél fogva kiemelt szerepük és felelősségük van.

A szülők bevonása a programba elengedhetetlen. Keressük az alkalmakat (családlátogatás, fogadó óra, közös óvodai programok)arra, hogy meggyőzzük a szülőket, mennyire fontos a naponkénti foglalkozás gyermekükkel.

Célunk az óvodába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális helyzetéből fakadó hátrányainak csökkentése, hiányzásuk minimalizálása.

Az óvodai integrációs program jellemzői

Az óvodai integráció nem jelent külön programot az óvodai munkában, hiszen a hatályos jogszabályok figyelembevételével az Óvodai nevelés országos alapprogramjára épül figyelembe véve az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényt. Az óvodai IPR egy olyan rendszernek tekinthető, melynek elemeit a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek érdekében nagyobb tudatossággal és nagyobb eredményességgel kell a nevelési folyamat fókuszába állítani. Az óvodai integráció legfőbb jellemzője a **gyermekközpontú és családorientált szemlélet**. Így ösztönzi az együttműködések kialakítását azokkal a szolgálatokkal, melyek a szülőket támogatják, számukra erőforrást jelentenek, illetve a gyermekeknek szolgáltatásokat biztosítanak.

A rendszer kereteit (az alábbi területeket) az intézményünk már saját nevelési programunknak megfelelően töltjük ki tartalommal. A kiemelt szempontok mellett zárójelben a fejlesztés irányai szerepelnek.

Kiemelt területek

1. Szervezési feladatok

1.1. A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai beíratásának támogatása (a teljes körű, minél hosszabb ideig tartó óvodáztatás biztosítása a célcsoport körében)

Felelős személy: óvodavezető, óvodavezető-helyettes, csoportvezető óvónők)

1.2. Integrációt elősegítő csoportalakítás (olyan csoportalakítási elvet kell választani, amely biztosítja a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek arányos eloszlását)

Felelős személy: óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető-helyettes

1.3. Az igazolatlan hiányzások minimalizálása

Felelős személy: csoportos óvónők

1.4. A szülők munkába állását lehetővé tévő nyitva tartás kialakítása

2. Nevelőtestület együttműködése

(rendszeres team munka valamennyi munkatárs részvételével, esetmegbeszélések, hospitálások)

Felelős személy: óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető-helyettes

3. Pedagógiai munka kiemelt területei

3.1. Az óvodába lépéskor komplex állapotfelmérés (részletes anamnézis)

Felelős személy: csoportvezető óvónők

3.2. Kommunikációs nevelés (szókincs, nyelvi kifejezőkészség, beszédértés, beszédészlelés fejlődésének elősegítése)

Felelős személy: csoportvezető óvónők

3.3. Érzelmi nevelés, szocializáció (az intézményes nevelésbe illeszkedés elősegítése, bizalom, elfogadás, együttműködés)

Felelős személy: csoportvezető óvónők

3.4. Egészséges életmódra nevelés (egészségtudat kialakítása, táplálkozás)

Felelős személy: csoportvezető óvónők

3.5. Társadalmi érzékenység tudatos fejlesztése

Felelős személy: csoportvezető óvónők

3.6. Korszerű óvodapedagógiai módszerek (a gyermek kezdeményezéseire támaszkodó módszerek, differenciálás, kooperatív technikák, mozgás, zenefelhasználása, szülőkkel való partneri együttműködés)

Felelős személy: csoportvezető óvónők

4. Gyermekvédelemmel, az egészségügyi ellátással, szociális segítségnyújtással

kapcsolatos munka

4.1. Egészségügyi szűrővizsgálatok (a gyermek fejlődésének nyomon követése, regisztrálása, szükség esetén szakorvosi - fogászat, szemészet, fülészet, ortopédia -vizsgálatának) kezdeményezése, megszervezése

Felelős személy: csoportvezető óvónők

4.2. Gyermekorvosi, védőnői tanácsadás (a szülők számára az együttműködő partnerekkel kialakított közös programok)

Felelős személy: óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető helyettes

4.3. Gyermekjóléti szolgáltatások kezdeményezése illetve szervezése (ruhák, játékok, könyvek gyűjtése, adományozása, kölcsönzése; kirándulások, táborok szervezése; rendezvények szervezése, látogatása)

Felelős személy: óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető helyettes

4.4. A szociális ellátórendszerrel való aktív együttműködés (egyetlen gyermek se maradjon ki az óvodából a szülők szegénysége, az óvoda által kért természetbeni és pénzbeli hozzájárulások fedezetének hiányában)

Felelős személy: mindhárom intézményben a GYIV felelős, óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető helyettes

5. Együttműködések kialakítása az óvodán kívüli szervezetekkel, különösen az alábbiakkal

5.1. Gyermekjóléti, családsegítő szolgálat (a szülők támogatása, erőforrásainak feltárása)

Felelős személy: mindhárom intézményben a GYIV felelős, óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető helyettes

5.2. Védőnői hálózat (a gyermekek óvodai beiratásának támogatása; korai képességgondozással kapcsolatos tanácsadás)

Felelős személy: óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető helyettes

5.3. Szakmai szolgáltatók (konzultációk a gyermek fejlődéséről, fejlesztési terv közös kidolgozása, szolgáltatások biztosításának megtervezése és biztosítása)

Felelős személy: csoportvezető óvónők, óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető helyettes

6. Óvoda-iskola átmenet támogatása

6.1. Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka (a tanulási képességek megalapozása, a tanulási és egyéb részképesség zavarok kialakulásának megelőzése, megoldási késztetés, monotónia tűrés, figyelemkoncentráció, az alkotásvágy szükséges szintjének kialakítása)

Felelős személy: fejlesztő pedagógus, óvodapedagógusok (fejlesztő foglalkozások biztosítása)

6.2. Iskolaválasztás (a kijelölt iskolával, a szabad iskolaválasztással, a halmozottan hátrányos helyzetűek előnyben részesítésével, a sajátos nevelési igényűvé minősítéssel kapcsolatos felvilágosítás, tanácsadás) támogatása

Felelős személy: Óvodavezető, Tagintézményben: óvodavezető-helyettes, óvodapedagógusok

6.3. Az érintett iskolákkal közös óvoda - iskola átmenetet segítő program kidolgozása(DIFFER mérés 5 éves korban, hospitálások (tanító nénik látogatása, , sport nap az iskolásokkal (összel), kézműves foglalkozás az iskolásokkal (tavasszal), nagycsoportosok tanórai iskolalátogatása májusban)

Felelős személy: óvodapedagógusok

6.4. A gyerekek fejlődésének után követése legalább az általános iskola első évében Óvó nénik iskolalátogatása az első osztályban

Felelős személy: óvodapedagógusok

7. Szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés

7.1. Személyes kapcsolat kialakítása minden szülővel (családlátogatások szülői kezdeményezésre, egyéni beszélgetések, közös programok)

Felelős személy: óvodapedagógusok

7.2. A gyermekek egyénre szabott beszoktatásának biztosítása (szülők jelenléte a gyermekek igényei szerint)

Felelős személy: óvodapedagógusok (beszoktatás időszakában)

7.3. Rendszeres napi, vagy heti tájékoztatás a gyermekek fejlődéséről, az egyénfejlesztési napló bejegyzéseinek megbeszélése, a gyerekek alkotásainak megmutatása, elemzése, szülők részvételi lehetőségének biztosítása a foglalkozásokon

Felelős személy: óvodapedagógusok

7.4. Egyéni beszélgetések, gyermekneveléssel kapcsolatos nézetek kicserélése, a család szokásainak, értékrendjének megismerése, megértése, feltárása

Felelős személy: óvodapedagógusok

7.5. Szülői közösségek kialakítása (SZMK), rendezvények szervezése, pl. nyílt nap, Karácsonyi délután, Farsang, Nőnap, Bál, Apák napja, Anyák napja, Mihálynap, vásár, András napi kavalkád, András napi vásár, Ballagás, Majális stb.

Felelős személy: óvodavezető, óvodavezető helyettesek, óvodapedagógusok, munkaközösség vezető

7.6. Partnerközpontú működés, szülői igények kiszolgálása, előadások szervezése

Egészség hét előadó estje: aktuális témákban

8. Intézményi önértékelés, eredményesség

8.1. Intézményi önértékelés készítése (szülői kérdőívek, dolgozói kérdőívek kiértékelése alapján), kitűzött feladatok elvégzésének kiértékelése, további feladataink megfogalmazása

Felelős személy: óvodavezető, munkaközösség vezető, óvodapedagógusok

8.2. Eredményesség: beóvodázási arány, hiányzás csökkenése, DIFER mérés eredménye, iskolakezdés megfelelő időben, normál tantervű, integrált iskolai környezetbe történő beiskolázás, szabad iskolaválasztás érvényesülése, iskolaérettség elérése)

Felelős személy: óvodavezető, vezető-helyettesek, óvodapedagógusok

XV. EGÉSZSÉGFEJLESZTÉS ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEINK

I. Bevezetés

Az egészségnevelés fő feladata a gyermekek egészségben való megtartása, szervezetük edzése, stresszhatások feldolgozására való felkészítés. Mindez a mindennapokban nevelő oktató munkánk elengedhetetlen és fontos feladata. Legfontosabb tehát az egészséges magatartás kialakítása, valamint a betegségek megelőzése. Így minden nevelési év kihívásokat állít elénk, melyeket egészségnevelési programunk keretein belül próbálunk maximálisan ellátni.

I/1. Mesevár Óvoda

Gyömrő Város Önkormányzatának Mesevár Óvodája a Kossuth F. u 24. szám alatt található. Igen frekventált helyen, közel a vasútállomáshoz, buszmegállóhoz, bölcsődéhez, iskolához és a központhoz. Óvodánk 1952-ben épült, azóta többször lett bővítve, felújítva. Jelenleg hat csoporttal működünk. A gyermekekkel 13 fő szakképzett óvodapedagógus és 6 fő szakképzett dajka foglalkozik, teljes nyitvatartási időben reggel 6 órától délután 17.30 óráig. Fontos és kiemelt feladatnak tartjuk, hogy a gyermekek és szülők szívesen járjanak óvodánkba, a gyermekek fejlettsége az óvodáskor végére megfeleljen az iskolai követelményeknek.

- férőhelyek száma: 175 fő
- hátrányos helyzetű gyermek: 14,8 %
- halmozottan hátrányos 3 fő

I/II. Varázskert Óvoda

Gyömrő Város Varázskert Óvodája (Gyömrő, Dózsa Gy. út 1.) Óvodánk épülete Gyömrő Város egyik legszebb részén, az „Ófaluban” az Artézi díszkút és a Tőzeges tó között helyezkedik el. Városunk urbanizációja magával vonta a gyermeklétszám növekedését, így szükségessé vált óvodánk épületének bővítése is. Az első ilyen bővítés 2005 telén történt. A bővítés folytatódott 2009 nyarán. Jelenleg 4 csoporttal működik az óvoda. Minden csoportban 2 szakképzett óvodapedagógussal és 1 szakképzett dajkával.

- férőhelyek száma: 113 fő
- hátrányos helyzetű gyermek 3 %
- veszélyeztetett 0 fő
- halmozottan hátrányos helyzetű 0 fő

I/III. Kastélydomb Óvoda

A 2014 januárban átadott Kastélydomb óvoda Gyömrő Város szélén a Péteribe vezető útról közelíthető meg. Mint a neve is mutatja, egy domb oldalába helyezkedik el a természetes környezetbe szinte beleolvadva az intézményt körbevevő zöld réttel, növényekkel.

Intézményünk teteje úgynevezett Zöld tető, amely azt szolgálja, hogy az épület által elvett növényzet a tetőn újra megjelenjen.

A Napkollektorok pedig a melegvizet biztosítják.

Udvarunk kialakítása is követte a természeti adottságokat és a sok telepített szabványos udvari játékaink mely minden korosztály igényeit kielégíti is így lettek elhelyezve.

Óvodánk kiemelt feladata a gyengénlátó és hallás csökkent gyermekek ellátása, ezért intézményünk akadálymentesített, valamint olyan speciális fejlesztő eszközökkel rendelkezik, amely az ez irányú fejlesztést maximálisan biztosítani tudja.

Jelenleg 3 csoporttal működik az óvoda. Minden csoportban szakképzett óvodapedagógussal és e szakképzett dajkával.

- férőhelyek száma: 90 fő
- hátrányos helyzetű gyermek: 3 %
- halmozottan hátrányos gyermek: 0

Nevelőtestületünk eddigi munkája

a, Az óvoda gyermekképe

- Óvodáinkban olyan gyermekeket nevelünk, akik minden területen egyedi személyiséggel, más-más egészségi állapottal rendelkeznek, így mondhatni, hogy napi életvitelük is különböző. Ezáltal célunk kell hogy legyen az óvodánkba járó gyermekek testi és lelki, vagyis a mentális egészségük megóvása, védelme, a már meglévő problémák feltárása, megoldása. Mindezek mellett célunk, hogy óvodás kor végére alkalmassá váljanak az iskolai élet megkezdésére mind testileg, lelkileg, értelmileg és szociálisan is.
- „Az egészségesen fejlődő gyermek óvodás éveinek a végére – a belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként – többek között elemi ismerettel rendelkezik önmagáról és környezetéről.” –Óvodai Nevelés Országos Alapprogramja.

b, Egészségnevelési alapelveink a következőkben fogalmazódnak meg

- Feltétel nélkül elfogadjuk a gyermekek különböző személyiségjegyeit, megkülönböztetés és előítélet nélkül fogadjuk a gyermekeket óvodáinkba
Minden tekintetben tiszteletben tartjuk a gyermek és családja világnézetét, vallási hovatartozását
Aktívan, mindennapi életünkbe beágyazva előtérbe helyezzük az egészséges életmódra nevelést, mint például:
 - élet és testi épség védelme, társas kapcsolatok kialakítása
 - egészség védelme, fejlesztése, egészséggondozás
 - egészséges táplálkozás biztosítása
 - elegendő mozgáslehetőség, játéktevékenység, testedzés
 - értelmi, érzelmi fejlesztés
 - világ tevékeny megismerése
- Arra törekszünk, hogy minden nevelés helyzet feszültségcsökkentő hatású legyen, és a félelmet keltő hatásokat megelőzzük, kiszűrjük, kompenzáljuk
- Prevenció.

c, Egészségneveléssel kapcsolatos céljaink

Az egész óvodai nevelési rendszer fő irányultsága az egészségnevelés, azaz a szomatikus és a szociális nevelés. Program célja, feladata, és tartalma egységet alkot, szorosan összefügg egymással. Az egészséges életmód szokásainak kialakítására törekszünk, ezáltal minden nevelési területet, tevékenységet áthat részévé válik.

1. Szomatikus nevelés
 - személyi (EGO, milyen vagyok?...)
 - környezet (család, barátok..)
 - mozgás (mindennapos mozgás)
 - betegség, baleset megelőzés
2. Szociohigiénés nevelés
 - érzelmi nevelés
 - játék
 - munka jellegű tevékenység
 - gyermekvédelem
 - nemzeti etnikai feladatok
 - óvoda kapcsolatai
 - óvoda egészségnevelő programja
3. Pszichohigiénés nevelés
 - anyanyelvi nevelés
 - külső világ tevékeny megismerése
 - komplex esztétikai nevelés

Ezen alapelvek alapján, illetve a kollektíva által fontosnak tartottak alapján foglalkozunk a mentálhigiénés területtel (lelki gondozással), az egészséges táplálkozással, mozgással....
„Egészséget testben és lélekben” elvét tartjuk szem előtt a napirendünkben, és a programunkban.

II. Mentálhigiénés feladatok, a mentálhigiénés feladatok gyakorlata

Az egyre felgyorsuló tempójú világunkban, az óvodának a szeretet és a béke, valamint a nyugalom szívetének kell lennie. Itt minden gyermeknek meg van a lehetősége arra, hogy egészséges ember váljék belőle mind szellemileg, mindlelkileg. A családokban igen gyakoriak a társadalom és az önmaguk által okozott problémák, melyek a gyermekekre is hatással vannak. Ezért elengedhetetlen a lelki gondozás.

Folyamatosan találkozunk különféle nevelési helyzetekben azzal a ténnyel, hogy valamilyen ok miatt gyermek, szülő, vagy munkatárs bajban van. Önhibájából, vagy elszenvető alany.

Ennek megjelennek különféle jelei:

- belső feszültség gyötri
- sűrű konfliktusba keveredik
- elbizonytalanodás

Igen nagy gondot fordítunk az óvodánkba járó gyermekek lelki és testi egészségére. Nagy odafigyelést szánunk a családokban előforduló pszichés problémák kompenzálására.

Minden kolléga igyekszik megadni minden gyermekben azt a sajátosságot, azon többletet, ami csak rá jellemző és ami segíti a gyermekeket a pozitív énkép kialakításában.

Azon gyermekek számára akik ingerszegény környezetből érkeznek még fontosabb hogy ne krízishelyzetként éljék meg az óvodai életet, éveket. Fokozatosan segítünk a gyermekeknek abban hogy megtalálják önmagukat, és hogy nevelésünk folyamán egy egészséges „én” tudat alakuljon ki bennük. Mindeközben jó irányt adunk ahhoz is, hogy a környezetében lévő, élő embereket társakat megértse, ezáltal könnyebben illeszkedik majd be a társadalomba.

III. A mentálhigiénés nevelés gyakorlati alkalmazása, megvalósítása, feladatai

Célunk: szeretetteljes légkör biztosítása, amely a lelki fejlődést elősegíti, ezáltal az egyéni képességeket is könnyebb felismerni, kibontakoztatni. A gyermekeken keresztül próbálunk hatni a családok, szülők életmódjára.

A gyermekek viselkedésének folyamatos megfigyelésére épül.

Néhány dolog amikre feltétlen figyelniünk kell:

- kapcsolati igénye felfokozott vagy renyhe
- nem érdeklődik, sem a foglalkozások, sem a játékok iránt, illetve elkülönül társaitól
- hangulatváltozás jellemzi, szélsőséges illetve túlérzékeny
- gyakran beteg, rossz a hangulata
- nincs meg a játék öröme
- nincs önbizalma, feladatokba nem mer belekezdeni
- személyes tárgyait folyton magához veszi, esetleg szopja az újját
- jó értelmi képességek mellett gyengén teljesít
- önmagát veri, bántja, tikkol, fáj a feje gyomra..
- nincs mesetudata, a valóság és a képzelet között nem tud különbséget tenni

Lelki problémákra utaló jelek, személyiségproblémák:

- nyugtalan, túlmozgékony, hypermotilitás jellemzi
- fél
- rongál, bohóckodik, nem beszél társaival, vagy ellenkezőleg nagyon durva
- rágja a körmét

Egészséges életvezetés:

Egészségnevelési programunk elején kitértünk arra, hogy sokféleképpen élő családokból származó gyermekekkel találkozunk. Vannak helyes és helytelen szokásrendszerben élők is. Ezért kompenzálunk kell azokat a káros hatásokat, amelyeket a gyermek a megzavart, vagy beteges viselkedésű család életvezetése miatt szenved el. Például a helytelen életmód és szokásrendszer. Nem minden család tudja biztosítani gyermekének a megfelelő életkörülményeket. Ha tudja is biztosítani sok esetben nem veszik figyelembe az óvoda gyermek fejlődésének jellemzőit. Nincs megfelelő rendszeresség, nevelési hiba, túlaggódás, túlszeretés, nagy elvárások.

Pszichológusok is azt vallják, hogy egy ember szokásrendszerének kialakítása, jártasság és készség alakítása kora gyermekkorban végezhető el legjobban és leghatékonyabban. Így nagy a felelősségünk ezen jártasságok, készségek kialakításában. Biztosítjuk a rendszerességet napi illetve heti terveinkkel, tevékenységeinkkel, szociális biztonságot alakítunk ki ami nem csak a valakihez tartozás érzését alakítja, hanem a biztonságérzést és az önállóságot is. Tevékenységeinkben megfelelően váltakozik a játék, a mozgás és a pihenés, természetesen korcsoportoknak megfelelően. Próbáljuk a lehetőségekhez mérten a szabadidő helyes kihasználását is megszervezni.

Fontos, hogy a gyermek biztonságban érezze magát az óvodában, mert csak akkor tud az elvárások mellett nyugodtan, bátran önállóan tevékenykedni.

Nevelési feladataink:

Legfontosabb hogy időben észrevegyük a problémát, felismerjük a gyermekre kedvezőtlen helyzetet. Észre kell vennünk a már korábban említett jeleket, amik nyugtalanságról, feszültségről tanúskodnak. Egy napra egyféle fő tevékenységet tervezünk amely elmélyültebbé teszi a munkát. Tevékenységekbe a gyerekek igényeik szerint és belső állapotuk szerint bármikor bekapcsolódhatnak. Persze van kivétel a mesehallgatás és a testi neveléshez tartozó programok. A feladatmegoldások minden gyermekben más és más lélektani helyzetet hoznak elő amelyek nem biztos hogy mindig előnyösek a gyermek vagy környezete számára.

Minden tevékenységünkben megjelenik az egészségnevelés, de főként a külső világ megismerésénél és a testi nevelésnél kerül ez előtérbe.

Minden csoportban előfordulnak viselkedési problémák, magatartászavarok. Ezekből a zavarokból sok esetben támadó magatartás alakul ki ami torz érzelmekkel jár. Ilyen a gyermeki félelem, agresszió, harag. Sokszor nem tudjuk az okot sötétben tapogatózva keressük a megoldást. Az agresszió támadó vagy védekező viselkedés forma. Általában arra a személyre irányul, aki okozta a problémát, kudarcot, de ez áttevődhet más személyekre, esetleg tárgyakra. Az óvodában a leginkább találkozhatunk az agresszív viselkedésfajták közül a verekedéssel, a harapással, fellökéssel, rajz összetépéssel, eszközzel való megütéssel, tárgyak dobálásával. Nagyon gyakori a szóbeli bántás is, amikor csúnyán, gúnyosan beszélnek egymással.

Hogy ezen agresszív viselkedésfajták ne jelenjenek meg a csoportban a gyermekközösségben meg kell előznünk az agresszivitást kiváltó kudarcélményt. Arra kell törekednünk, hogy a gyermekek élettevékenységeik közben sikerélményhez jussanak. Például étkezés, higiénés feladatok, tisztálkodás, játék közbeni dicséret. Az agressziót mindig higgadtan próbáljuk megoldani, mert akkor a sikerhez vezető út rövidebb lesz. Mert tudjuk az agresszió, agressziót szül és ha higgadtsággal, nyugalommal oldjuk meg a problémát akkor az antiszociális gyermekből egy idő után társakat segítő gyermek válik.

Itt is látszik, milyen fontos az óvoda, hiszen minden tevékenységgel, napossággal, testnevelési játékokkal, feladatokkal és azok folyamatos dicséretével egy nyugodt csoportléggkört biztosítunk a gyermekeknek.

Család szerep, szorongás, stresszkezelés

A család az elsődleges szintér a gyermek életében. Elengedhetetlen feltétele az életnek. Évek alatt megváltoztak a családok életvitelei, tradíciói. Nincs idő sokszor a rohanó életben.

Gyakran éri a gyermekeket olyan inger, amely megterheli az idegrendszert viselkedési zavart okoz, stresszhelyzet alakul ki. Feladatunk a stresszhatások csökkentése. Stresszor lehet az óvodában a zaj, a sok ülés, mozgáskorlátozás, folyamatos fegyelmzés, ez mind nyugtalansághoz vezet.

Az óvodában egyre több olyan gyermek van, akinek koncentrációképesség zavara van. Ezeknek a gyerekeknek hiányzik az önkontrollja, szinte lehetetlen őket rávenni a szabályok betartására. Csoporttársaikkal is nehezen értik meg egymást. Tehermentesítő gyakorlatokat kell alkalmazni autogén tréning gyanánt. Megnyugtatja a gyermekeket, felszabadultabbá teszi őket. De nem csak az óvodában érheti stresszor a gyermekeket hanem a családban, környezetében. Alkoholista, bűnöző életmódot folytató, kábítószerrel, erős dohányos, illetve öngyilkos a családban környezetben.

Személyi higiéné

I. Tisztálkodás

Egyik legfontosabb feladatunk, kiemelten fontosnak kell tartanunk a testi tisztaságot. Legfőbb feladatunk, hogy kialakítsuk a gyermekekben a tisztasággal szembeni igényességet. Többek között

azért is, mert bőrünk megvédi minket sok külső károsító hatástól, fertőzésektől. Első és legfontosabb az alapos kézmosás, ezt a feladatot egész kicsi kortól kell elsajátítani. Természetesen minden gyermeknek megvan a család által kialakított szokásrendszere a tisztálkodás területén is, - mindennapi fürdés, - zuhanyzás, - fésülködés, - körömpápolás.

Feladatunk: Tisztálkodás helyes sorrendjének elsajátíttatása szemléltető eszközök segítségével.

Ide tartozik az öltözködés is. Nagyon fontos az évszaknak megfelelő öltözködés. Mindig rétegesen öltözködjének a gyerekek sosem szabad túl vagy alul öltöztetni őket. Nagyobb a meghűlés veszélye. Hőérzetük alakítása céljából is fontos. Váltócipő, váltóruha használata.

Helyes fogápolási technika elsajátítása, Vannak olyan gyerekek, akik csak itt az óvodában mosnak fogat, itt ismerkednek meg a fogkefével, fogkrémmel. Számukra fontos a helyes fogápolás szabályainak megtanítása, gyakorlása, elsajátítása.

II. Étkezés, egészséges táplálkozás

Az egészséges életmódra nevelés részterületein belül a táplálkozás kiemelendő terület. Egészséges táplálkozás iránti igény felkeltése a célunk. Hiszen a gyermekek a napi táplálékbevitelük nagy részét az óvodában fogyasztják el. A táplálék a növekedés és fejlődés egyik legfontosabb feltétele. Napi szinten biztosítjuk a gyermekek számára a gyümölcs elfogyasztását, minden héten tartunk gyümölcsnapot. Egészségnap keretén belül sok fontos dologgal ismertethetjük meg a gyerekeket és szüleiket egyaránt. Jó volna ha minőségi táplálkozásban részesíthetnénk az óvodánkba járó gyermekeket, mert a – „Gyermekek joga van az egészséges táplálkozáshoz.” Minden nap kellene fogyasztani nyers zöldségfélét, gyümölcsöt, olajos magvakat egészségünk megőrzése érdekében. Környezeti nevelés kapcsán is sokat foglalkozunk az egészséges táplálkozással. Egészséges élelmiszerek fogyasztása, rágásra szoktató élelmiszerek beiktatása a mindennapokba. Hiszen az egészséges táplálkozásnak immunrendszerünk megerősítésében van nagy szerepe. Valamint a kisgyermek első hét évében építi a szervezetét, különösen a fej, az idegrendszer, érzékszervi rendszer fejlődését. Ezért magas fehérje és kalcium bevitel szükséges a természetes rostokon kívül. Vannak diétázó gyermekek is az óvodában, az ő étkeztetésük is megoldott.

III. Mozgás

Kiemelten fontos a mozgás gyermekek testi – lelki – szellemi fejlődéséhez. Fő feladat és egyben cél is, hogy megszerettessük a mozgást a gyerekekkel. A mindennapos mozgás fontosságán kívül a nagymozgás alkalmával változatos mozgásformákat építünk be. Lehetőséget biztosítunk délutáni mozgásformákra is, mint például a néptánc, a tappancs torna, balett, úszás, foci. A rendszeres szabadban töltött mozgás, fokozza a gyermekek ellenálló képességét. Feszültségoldó hatása miatt elengedhetetlenül fontos.

A mozgásszervek fejlődésének belső, élettani ingere a mozgásra való készítésben mutatkozik meg, és nagyobb energiafelhasználással jár, ezért a mozgás élettanilag a kisgyermek alapvető életjelensége. A gyermek mozgásigénye folyamatos kielégítésre vár. A mozgás segíti a gyermeket a környező világ jobb megismerésében, a környezet felfedezésében és meghódításában.

A kisgyermek mozgásszükségletének kielégítése legnagyobb részt a játéktevékenység útján valósul meg,

Összegezve, azt mondhatjuk, hogy az egészségünk a legfőbb kincsünk. Az egészség és az élet értéke ellen ható szülői, társadalmi magatartás rossz hatással van a gyermek életére. A mi dolgunk, hogy az óvodai élet során tanulják meg, tapasztalják meg a gyerekek hogy az emberi testtel szeretettel, gondoskodóan kell bánni. Az élet és az egészség alapvető semmi mással nem pótolható érték, amit karban kell tartani. Az egészséghez szükséges eszközök, feltételek egyre inkább egyenlőségbe kerülnek. Ezért az egészséges életmódra nevelés napjaink nevelőmunkájának kiemelt egészségpedagógiai feladata.

XVI. LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

VÉLEMÉNYEZTE:	Malik Jánosné	DÁTUM: 1999.05.28
	Közükkatás szakértő	
	Dáskál Istvánné	DÁTUM: 2004. 06. 18
	Közükkatási szakértő	
EGYETÉRTÉSÉT NYILVÁNÍTOTTA:		
3 sz. Napközi Otthonos Óvoda Szülői Munkaközössége		DÁTUM: 1999.03.3
ELFOGADTA:		
3 sz. Napközi Otthonos Óvoda Nevelőtestülete		DÁTUM: 1999.03.26.
JÓVÁHAGYTA:		
Gyömrő Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestülete		DÁTUM:1999.06.21
TÁJÉKOZTATÁSUL MEGKAPTÁK:		
Nagyközségi Önkormányzat Képviselőtestülete		
Országos Közükkatási Szakértő Testület Szülői Munkaközösség		
MÓDOSÍTÁST JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2002.03.13
Gyömrő Város Önkormányzat Képviselőtestülete		
MÓDOSÍTÁST JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2004.
Gyömrő Város Önkormányzat Képviselőtestülete		
JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2008. 08.25.
Esélyegyenlőséggel egybeszerkesztett Helyi nevelési programot		
Mesevár Óvoda nevelőtestülete		
JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2008.08.28
Esélyegyenlőséggel egybeszerkesztett Helyi nevelési programot		
Gyömrő Város Önkormányzat VOKS Bizottsága		
JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2010. 04.23.
Esélyegyenlőséggel egybeszerkesztett Helyi nevelési programot		
Mesevár Óvoda és Falusi Tagóvoda nevelőtestülete		
EGYETÉRTÉSÉT NYILVÁNÍTOTTA:		
Esélyegyenlőséggel egybeszerkesztett Helyi nevelési programmal		
Mesevár Óvoda és Falusi Tagóvoda Szülői Munkaközössége		DÁTUM: 2010.04.26.
JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2010.
Esélyegyenlőséggel egybeszerkesztett Helyi nevelési programot		
Gyömrő Város Önkormányzat		
JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2013.03
Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal egészségnevelési elveinkkel egybeszerkesztett		
Helyi nevelési programot		
Mesevár Óvoda és Falusi Tagóvoda nevelőtestülete		
EGYETÉRTÉSÉT NYILVÁNÍTOTTA:		
Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal egészségnevelési elveinkkel egybeszerkesztett		
Helyi nevelési programmal		
Mesevár Óvoda és Falusi Tagóvoda Szülői Munkaközössége		DÁTUM: 2013.03
JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2013.
Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal egészségnevelési elveinkkel egybeszerkesztett		
Helyi nevelési programot		
Gyömrő Város Önkormányzat		
JÓVÁHAGYTA:		DÁTUM: 2014. 04
Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal egészségfejlesztési elveinkkel egybeszerkesztett		
Helyi nevelési programot		
Mesevár, Varázskert –és Kastélydomb óvoda nevelőtestülete		

EGYETÉRTÉSÉT

NYILVÁNÍTOTTA:

Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal egészségfejlesztési elveinkkel egybeszerkesztett
Helyi nevelési programmal

Mesevár Varázskert – és Kastélydomb Óvoda

DÁTUM: 2014. 04

Szülői Munkaközössége

JÓVÁHAGYTA:

DÁTUM: 2014. 08

Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal egészségfejlesztési elveinkkel egybeszerkesztett
Helyi nevelési programot

Gyömrő Város Önkormányzat

JÓVÁHAGYTA:

DÁTUM: 2014. 08

Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal
egészségfejlesztési elveinkkel egybeszerkesztett

Helyi nevelési programot

Mesevár, Varázskert –és Kastélydomb óvoda nevelőtestülete

EGYETÉRTÉSÉT NYILVÁNÍTOTTA:

Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal
egészségfejlesztési elveinkkel egybeszerkesztett

Helyi nevelési programmal

Mesevár Varázskert – és Kastélydomb Óvoda

DÁTUM: 2014. 08

Szülői Munkaközössége

JÓVÁHAGYTA:

DÁTUM: 2014.08

Esélyegyenlőséggel, integrációs programmal
egészségfejlesztési elveinkkel egybeszerkesztett

Helyi nevelési programot

Gyömrő Város Önkormányzat

JÓVÁHAGYTA:

DÁTUM: 2015. 08

Tevékenységi formák új elnevezéssel egybeszerkesztett

Helyi nevelési programot

Mesevár, Varázskert –és Kastélydomb óvoda nevelőtestülete

EGYETÉRTÉSÉT NYILVÁNÍTOTTA:

Tevékenységi formák új elnevezéssel egybeszerkesztett

Helyi nevelési programmal

Mesevár Varázskert – és Kastélydomb Óvoda

DÁTUM: 2015. 08

Szülői Munkaközössége

JÓVÁHAGYTA:

DÁTUM: 2015. 08

Tevékenységi formák új elnevezéssel egybeszerkesztett

Helyi nevelési programot

Gyömrő Város Önkormányzat

JÓVÁHAGYTA:

DÁTUM: 2016. 08

Törvényi változásokkal egybeszerkesztve

Helyi nevelési programot

Mesevár, Varázskert –és Kastélydomb óvoda nevelőtestülete

EGYETÉRTÉSÉT NYILVÁNÍTOTTA:

Törvényi változásokkal egybeszerkesztve

Helyi nevelési programot

Mesevár Varázskert – és Kastélydomb Óvoda

DÁTUM: 2016. 08

Szülői Munkaközössége

JÓVÁHAGYTA:

DÁTUM: 2016.08

Törvényi változásokkal egybeszerkesztve

Helyi nevelési programot

Gyömrő Város Önkormányzat